

D U V E K O T

Quickscan natuurwetgeving

Werkweg station Boxmeer

Voorkeurslocatie

Colofon

Product

Quickscan natuurwetgeving

Titel

Werkweg station Boxmeer voorkeurslocatie

Opdrachtgever

TenneT TSO B.V.

Auteur

[Redacted]

Collegiale-toets

[Redacted]

Rapportnummer Duvekot

DR2025.197

Datum

27 juli 2026

Status

Definitief

Versie

2.0

Duvekot Rentmeesters B.V.
Vendelier 4-II
3905 PA Veenendaal

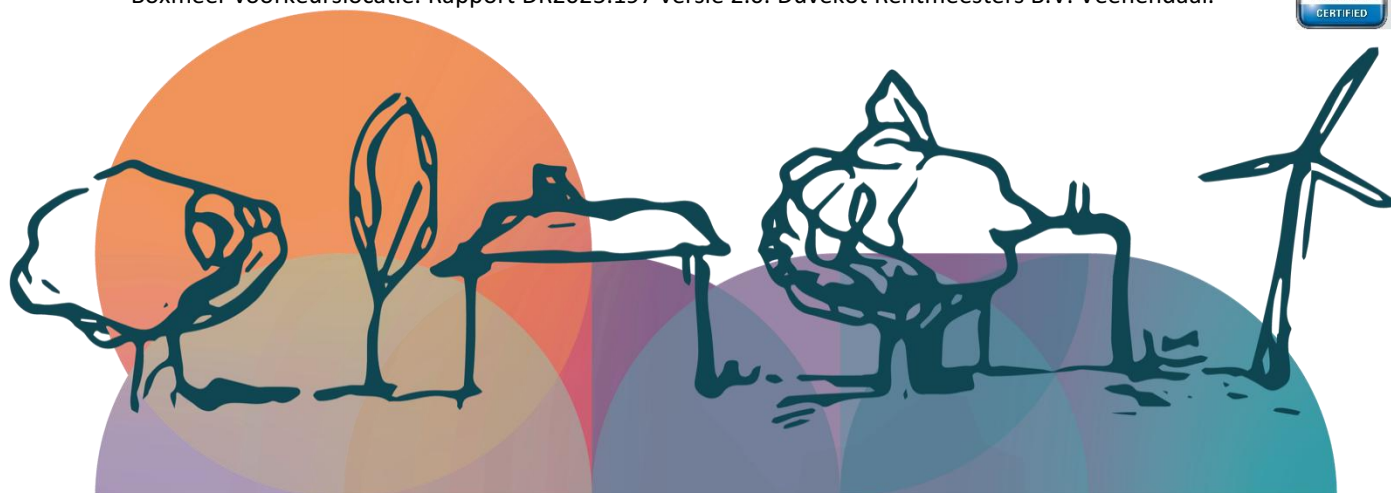
T: (0318) 76 91 64
E: info@duvekotrentmeesters.nl
I: www.duvekotrentmeesters.nl

© Duvekot (2026)

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt of gedupliceerd, door middel van druk, fotokopie of anderszins, zonder schriftelijke toestemming van Duvekot Rentmeesters B.V. of de opdrachtgever. De in deze rapportage opgenomen beoordeling is op basis van de geldende wet- en regelgeving ten tijde van de rapportagedatum.

Duvekot Rentmeesters B.V. is ISO 9001 gecertificeerd en aangesloten bij de brancheorganisatie Netwerk Groene Bureaus (NGB) en werkt dan ook conform de kwaliteitsstandaarden van het ISO 9001 en het NGB. Ook is Duvekot partner van het Deltaplan Biodiversiteitsherstel.

Te citeren als: Overeem, M.V. & Karsenbarg, R. (2026). Quickscan natuurwetgeving. Werkweg station Boxmeer voorkeurslocatie. Rapport DR2025.197 versie 2.0. Duvekot Rentmeesters B.V. Veenendaal.

Samenvatting

Aanleiding

In opdracht van TenneT TSO B.V. (hierna TenneT), heeft Duvekot Rentmeesters B.V. (hierna Duvekot) een quickscan natuurwetgeving uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden aan het nieuw te bouwen hoogspanningsstation in Boxmeer. Deze quickscan is alleen voor de aanleg van de voorkeurslocatie van de twee mogelijke werkwegen.

Doel

Door het uitvoeren van een quickscan natuurwetgeving wordt in beeld gebracht of door de voorgenomen werkzaamheden mogelijk strijdigheden ontstaan met de waarden vanuit de Omgevingswet en provinciale beleidsregels.

Beoordeling beschermde gebieden

Het plangebied bevindt zich niet in beschermde gebieden (Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland of bijzondere nationale gebieden).

Beoordeling beschermde soorten

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen of te verwachten in het plangebied.

Conclusie

Vanuit de gebieds- en soortenbescherming zijn er geen beperkingen voor de uitvoer van de werkzaamheden.

Vervolgstappen

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Ow zijn niet noodzakelijk (Tabel 1).

Tabel 1. Conclusie en vervolgstappen per werkperiode voor gebiedsbescherming en soortenbescherming.

	Werkperiode			
	Q1	Q2	Q3	Q4
Vervolgstappen gebiedsbescherming	Geen vervolgstappen nodig: de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd			
Vervolgstappen soortenbescherming	Geen vervolgstappen nodig: de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd			
		Let op broedseizoen (1 maart – 15 augustus): bij aanwezigheid broedende vogels niet uitvoeren		

Inhoud

1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Omgevingswet.....	5
1.3 Doel	6
1.4 Plangebied	6
1.5 Voorgenomen werkzaamheden	8
1.6 Methode.....	9
1.7 Leeswijzer	10
2. Effectbeoordeling beschermde gebieden	11
2.1 Natura 2000	11
2.2 Natuurnetwerk Nederland	13
2.3 Bijzondere nationale natuurgebieden	13
3. Effectbeoordeling beschermde soorten.....	15
3.1 Flora.....	16
3.2 Grondgebonden zoogdieren	17
3.3 Vleermuizen	19
3.4 Vogels	21
3.5 Amfibieën	22
3.6 Reptielen	23
3.7 Vissen	24
3.8 Insecten	25
3.9 Weekdieren	25
3.10 Specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal)	25
4. Conclusie en vervolgstappen.....	27
4.1 Conclusie	27
4.2 Vervolgstappen	27
Bronnen	28
Bijlagen	29
Bijlage I Omgevingswet	29

1. Inleiding

In het onderstaande hoofdstuk worden de aanleiding en het doel van deze quickscan beschreven. Daarnaast worden het plangebied, de voorgenomen werkzaamheden en de algemene onderzoeksofzet toegelicht. De conclusies van het onderzoek zijn alleen van toepassing op de opgenomen werkzaamheden. Deze rapportage is maximaal tot 3 jaar na oplevering geldig, mits de situatie in het plangebied niet of nauwelijks verandert en de voorgenomen activiteit gelijk blijft. Indien de werkzaamheden op een later moment plaatsvinden dan kan het uitgevoerde onderzoek worden geactualiseerd.

1.1 Aanleiding

In opdracht van TenneT TSO B.V. (hierna TenneT), heeft Duvekot Rentmeesters B.V. (hierna Duvekot) een quickscan natuurwetgeving uitgevoerd ten behoeve van het nieuw te bouwen hoogspanningsstation Boxmeer. In deze quickscan is voor de aanleg en gebruik van de aan te leggen werkweg tussen de St. Anthonisweg en de Zandkant (voorkeurslocatie). In deze versie 2.0 van de rapportage zijn vier bomen opgenomen die gekapt dienen te worden ten behoeve van de realisatie van de werkweg.

1.2 Omgevingswet

De Wet natuurbescherming is per 1 januari 2024 opgegaan in de Omgevingswet (hierna Ow). De Ow regelt zaken in de fysieke leefomgeving, zo ook natuuractiviteiten die effect kunnen hebben op dieren en planten in het wild en de gebieden waarin ze leven. Het doel van de nieuwe wet is om de wet- en regelgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving te vereenvoudigen en te integreren. In de Ow is dit opgesplitst in 'Natura 2000-activiteiten', 'activiteiten die geen significante gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebied' en 'flora- en fauna-activiteiten'.

Natura 2000-activiteiten zijn activiteiten die significant nadelige gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied. Bescherming van deze gebieden is nodig voor het behoud van de biodiversiteit (soortenrijkdom) en om te voldoen aan de verplichtingen van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Sommige activiteiten kunnen gevolgen hebben voor dieren en planten in het wild, dit zijn flora- en fauna-activiteiten. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten met schadelijke handelingen te verrichten (paragraaf 5.1.1 Ow). Er zijn ook activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied, maar waarbij deze zeker niet significant zijn. Als activiteiten geen significante gevolgen hebben, dan vallen ze niet onder Natura 2000-activiteiten of flora- en fauna-activiteiten en is er geen omgevingsvergunning nodig.

De algemene zorgplicht (Afd. 1.3 Ow) geeft aan dat eenieder verantwoordelijk is voor een veilige en gezonde leefomgeving, door nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken en ongedaan te maken. Het bevat tevens een algemeen verbod op het verrichten van activiteiten die leiden tot aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving. In principe geldt de zorgplicht altijd, tenzij er een specifieke zorgplicht is uitgewerkt voor bepaalde activiteiten, zoals Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten. Als activiteiten nadelige gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden, moet degene die deze activiteit uitvoert zich altijd

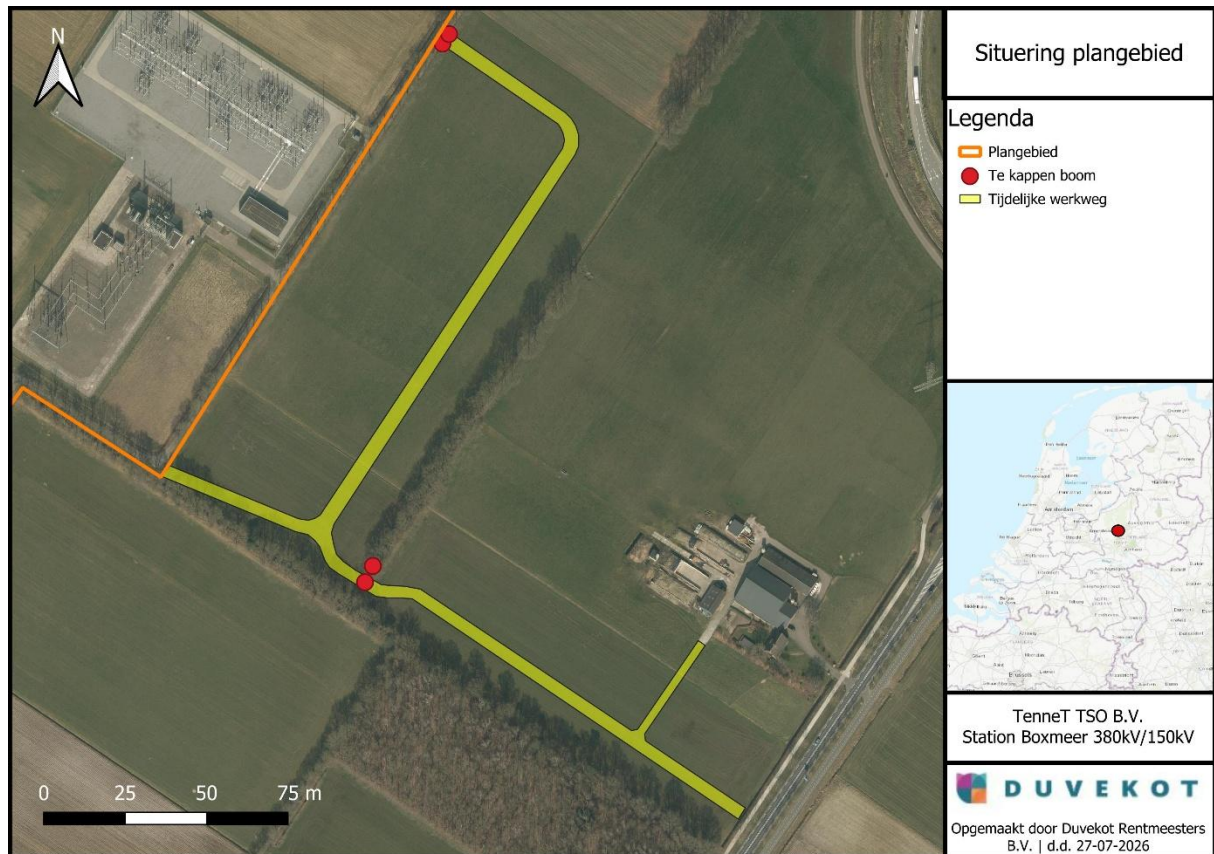
houden aan de specifieke zorgplicht bij het verrichten van de activiteit (art. 11.6 Besluit activiteiten leefomgeving (hierna Bal)). Ook voor flora- en fauna-activiteiten die nadelig kunnen zijn voor planten en dieren, geldt een specifieke zorgplicht bij het verrichten van de activiteit (art. 11.27 Bal). Bij activiteiten in de fysieke leefomgeving is het daarom nodig om na te gaan of er vogel- of habitatrichtlijnsoorten, nationaal beschermde soorten (Bijlage IX) of Rode lijstsoorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats aanwezig (kunnen) zijn. De specifieke zorgplicht geldt bij alle dier- en plantensoorten, dus bij (inter)nationaal beschermde soorten én bij andere soorten. Alleen voor de vogel- en habitatrichtlijnsoorten, nationaal beschermde soorten en Rode lijstsoorten is het verplicht om na te gaan of nadelige gevolgen voor die dieren of planten uit te sluiten zijn.

1.3 Doel

Door het uitvoeren van een quickscan wordt in beeld gebracht of door de voorgenomen werkzaamheden mogelijk strijdigheden ontstaan met de bovengenoemde waarden. Opgenomen in deze rapportage is een beoordeling/toetsing in het kader van de Ow - specifiek gebiedsbescherming en soortenbescherming - en daarnaast een beoordeling/toetsing van de provinciale beleidsregels ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland en bijzondere provinciale gebieden. Ook wordt bepaald of: (a) voorgenomen werkzaamheden plaats kunnen vinden, (b) of dat maatregelen dienen te worden getroffen om gevolgen die niet kunnen worden voorkomen zoveel als mogelijk te beperken dan wel ongedaan te maken, (c) of dat voorgenomen werkzaamheden achterwege dienen te worden gelaten. Indien er nader onderzoek noodzakelijk is om de situatie juist te beoordelen wordt dit eveneens geadviseerd. Dit geldt ook als er voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden een omgevingsvergunning noodzakelijk blijkt te zijn.

1.4 Plangebied

Het plangebied betreft een werkweg die wordt aangelegd in agrarische percelen tussen de provinciale weg St Anthonis en hoogspanningsstation Boxmeer, gelegen in de Provincie Noord-Brabant (zie Figuur 1.1 en 1.2). Bij de aansluiting aan de provinciale weg betreft het plangebied een wegberm met sloot, de agrarische percelen zijn momenteel in gebruik als grasland. De omgeving bestaat uit agrarisch landschap met grasland en akkerbouw, doorsneden met landschapselementen zoals bomenrijen, bosjes en sloten. Een deel van de werkweg is naast een bosje en een bomenrij gesitueerd. De twee noordelijk te kappen bomen maken deel uit van een rijbeplanting naast een weg en de twee zuidelijk te kappen bomen maken deel uit van een houtwal (Figuur 1.3 en 1.4).

Figuur 1.1. Ligging plangebied (Nederland).

Figuur 1.2. Overzicht plangebied, gezien vanuit het zuidwesten.

Figuur 1.3. Overzicht te kappen bomen (kruizen) in het noorden van het plangebied, gezien vanuit het zuidoosten.

Figuur 1.4. Overzicht te kappen bomen (pijlen) in het zuiden van het plangebied, gezien vanuit het noordwesten.

1.5 Voorgenomen werkzaamheden

1.5.1 Werkwijze

Voor de werkzaamheden aan station Boxmeer zal er een tijdelijke werkweg aangelegd worden die circa vier jaar zal blijven liggen in verband met het zware materieel en de vele verkeersbewegingen die nodig zijn voor de aanleg van het nieuwe station. Hiermee worden

de kleine lokale wegen in de omgeving ontzien. De werkweg is 25 meter breed en zal aangelegd worden door op het huidige maaiveld geotextiel aan te leggen, vervolgens een laag zand of houtsnippers aan te brengen en daar vervolgens rijplaten op te leggen. Ten behoeve van de realisatie van de werkweg dienen vier zomereiken gekapt te worden.

1.5.2 Planning

De aanleg van de werkweg zal naar verwachting in Q3 2026 starten.

1.6 Methode

1.6.1 Algemeen

De ecologische beoordeling in deze rapportage is gebaseerd op het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (hierna: NDFF; d.d. 9 april 2025), twee veldbezoeken (d.d. 8 april 2025 en 14 juli 2026), de beschikbare provinciale geodata in de Informatiekaart Natuur (BIJ12, 2024), literatuurstudie (o.a. verspreidingsatlassen en indien beschikbaar kennisdocumenten), bekende verspreidingsgegevens (zie bronnen) en ecologische principes. De quickscan is uitgevoerd door een ecooloog die voldoet aan de deskundigheidseisen 'ecologisch deskundige' zoals gesteld door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna RVO).

1.6.2 Beschermde gebieden

Eerst is de situering van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden in beeld gebracht. Vervolgens zijn deze beschermde gebieden en indien relevant de hiervoor aangewezen habitat- en vogelrichtlijnsoorten beschreven. Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan de terreingesteldheid van het plangebied. Vervolgens is op basis van ecologische expertise een uitspraak gedaan over het effect van de voorgenomen werkzaamheden op de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden. Habitattypische soorten worden niet behandeld in een quickscan. Wanneer een negatieve invloed te verwachten is, zal nader onderzoek in de vorm van een voortoets Natura 2000 worden geadviseerd.

Vervolgens is de situering van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN), nationaal beschermde natuurgebieden en weidevogelgebieden in beeld gebracht. Op basis van het veldbezoek en ecologische expertise is vervolgens een uitspraak gedaan over het effect van de voorgenomen werkzaamheden op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN beheertype, de nationaal beschermde natuurgebieden en weidevogelgebieden.

1.6.3 Beschermde soorten

Beschermde soorten die op basis van de NDFF (de afgelopen 5 jaar) en/of verspreidingsatlassen binnen 1 kilometer afstand van het plangebied voorkomen worden behandeld in deze quickscan. Daarbij worden ook (sporen van) beschermde soorten vastgesteld tijdens het veldbezoek behandeld en de aanwezigheid van belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats waar de genoemde dieren/planten leven beoordeeld. Het gaat om vogels (zowel algemene broedvogels, trekvogels als vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest; art. 11.37 Bal), habitatrichtlijnsoorten (art. 11.46 Bal) en nationaal beschermde soorten (art. 11.54 Bal en Bijlage IX Bal). Algemeen vrijgestelde soorten worden genoemd in art. 4.31 Omgevingsregeling (hierna Or) en bijlage VIIC Or en provinciaal

vrijgestelde soorten in de Provinciale Omgevingsverordening) Bovendien geldt er een specifieke zorgplicht voor soorten met daarin naast de beschermde soorten ook de Rode lijstsoorten (art. 11.27 Bal). Algemeen vrijgestelde soorten worden alleen kort benoemd, voor deze soorten wordt geen effectanalyse gedaan.

Het plangebied is ook onderzocht op de aanwezigheid van mogelijke (vaste) verblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende soorten zoals vogels, vleermuizen, marterachtigen en eekhoorn. Onder meer is het plangebied gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. Dit is gedaan door te letten op sporen (braakballen, veren, uitwerpselen, etc.), nesten (o.a. oude kraaiennesten) en aan de hand van waarnemingen van de betreffende vogelsoorten (geluid, zicht, nest-indicerend gedrag, etc.). Ook aangrenzende bomen zijn beoordeeld op geschiktheid en aanwezigheid van verblijfplaatsen door te controleren op holten, spleten, gaten en loshangende schorsplaten.

Op basis van de tijdens het veldbezoek waargenomen terreingesteldheid, bekende verspreidingsgegevens en ecologische expertise wordt een uitspraak gedaan over het mogelijke effect van de voorgenomen werkzaamheden op de potentieel aanwezige beschermde soorten. Per soort wordt vervolgens beoordeeld of deze moet worden behandeld op basis van de aanwezigheid van het voorkeursbiotoop en de verstoringsafstand.

Om te voldoen aan de algemene (art. 1.6 Ow) en specifieke zorgplichten (voor gebieden en soorten; art. 11.6 en 11.27 Bal) worden de werkzaamheden zo zorgvuldig mogelijk uitgevoerd. Voor de specifieke zorgplicht voor flora en fauna-activiteiten (art. 11.27 Bal) bepalen we bovendien aan de hand van het aangetroffen biotoop welke Rode lijst-soortgroepen eventueel voor kunnen komen en we benoemen indien mogelijk welke soorten dit zijn. Vervolgens geven we aan hoe wij de nadelige gevolgen op de staat van instandhouding van deze soorten, voor zover redelijkerwijs kan worden geleverd, voorkomen, beperken of ongedaan maken.

1.7 Leeswijzer

In het voorgaande hoofdstuk is reeds een beschrijving gegeven van de aanleiding en het doel van deze quickscan, ook zijn hierin het plangebied en de werkzaamheden beschreven. Op basis van de verzamelde informatie volgt een beschrijving van de te verwachten effecten van de werkzaamheden op beschermde gebieden (hoofdstuk 2) en beschermde soorten (hoofdstuk 3). Daarnaast is, waar nodig, beschreven welke aangepaste werkwijze en/of mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn ten aanzien van de Ow. Indien nader onderzoek noodzakelijk is, is dit aangegeven in de conclusie (hoofdstuk 4). Een beschrijving van de Ow met betrekking tot beschermde gebieden en beschermde soorten volgt in Bijlage I.

2. Effectbeoordeling beschermde gebieden

In dit hoofdstuk wordt de gebiedsbescherming besproken. Om te bepalen of de voorgenomen werkzaamheden vallen onder een 'Natura 2000-activiteit' en daarmee vergunningplichtig zijn, wordt eerst de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden bepaald (alinea 2.1). Vervolgens worden mogelijke effecten van de werkzaamheden op overige beschermde gebieden - Natuurnetwerk Nederland (alinea 2.2) en bijzondere gebieden (alinea 2.3) - beschreven en beoordeeld.

2.1 Natura 2000

2.1.1 Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

In een straal van 5 kilometer zijn geen Natura 2000-gebieden gelegen (Ministerie van LNV, 2024). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het vogel- en habitatrictlijngebied Maasduinen, gelegen op circa 5,5 kilometer afstand van het plangebied (Figuur 2.1) (Ministerie van LNV, 2024). Natura 2000-gebieden die gelegen zijn op een afstand van meer dan 5 kilometer van het plangebied wordt niet nader op ingegaan. Gezien de aard en duur van de werkzaamheden is invloed op gebieden op meer dan 5 kilometer afstand namelijk niet te verwachten.

Figuur 2.1. Situering plangebied t.o.v. het Natura 2000-gebied Maasduinen (Nederland; Ministerie van LNV, 2024)

2.1.2 Effectbeoordeling Natura 2000-gebieden

De voorgenomen werkzaamheden hebben gezien de aard, de duur en de afstand geen significant negatief effect op de gestelde instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-

gebied Maasduinen of andere Natura 2000-gebieden. De werkzaamheden vallen daarmee niet onder een 'Natura 2000-activiteit' en er geldt daarom geen vergunningplicht. Omdat gezien de aard, de duur en de afstand verslechtering of verstoring kan worden uitgesloten, geldt de specifieke zorgplicht (art. 11.6 Bal) niet, alleen de algemene zorgplicht.

2.1.3 Effectbeoordeling stikstof t.b.v. Natura 2000

Gezien de aard en omvang van de werkzaamheden in combinatie met de afstand tot Natura 2000-gebieden, wordt er vanuit de bouwfase en de gebruiksfase geen stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden verwacht. Echter, een effect kan alleen op een juridisch sluitende wijze worden gemotiveerd middels een stikstofberekening met het rekeninstrument AERIUS Calculator (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, 2023). Daarnaast geldt er een informatieplicht met betrekking tot stikstofemissie. Bij het verrichten van bouw- en sloopwerkzaamheden dienen adequate maatregelen te worden getroffen om de emissie van stikstofverbindingen naar de lucht te beperken (art. 7.19a Besluit bouwwerken leefomgeving (hierna Bbl)).

Uit de AERIUS-berekening en voortoets voor het hoogspanningsstation in het kader van de omgevingsplanwijziging, blijkt dat de stikstofemissie in de aanlegfase geen significante negatieve effecten veroorzaakt op Natura 2000-gebieden. De aanleg van de tijdelijke toegangsweg is aanzienlijk beperkter van omvang dan de realisatie van het hoogspanningsstation en leidt tot een zeer beperkte extra stikstofemissie. Op basis van actuele uitvoeringsgegevens blijft de totale stikstofemissie ruim binnen de bandbreedte die reeds ecologisch is beoordeeld. Hierdoor neemt de stikstofdepositie niet toe ten opzichte van de eerder onderzochte situatie en zijn significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden uitgesloten.

Op grond van de AERIUS-resultaten kunnen significant negatieve gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden op voorhand worden uitgesloten. Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen passende beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig voor het aspect stikstof (BIJ12, 2021).

Er zijn geen vervolgstappen nodig. Voor realisatie van de plannen geldt voor het aspect stikstof geen vergunningplicht in het kader van de Ow.

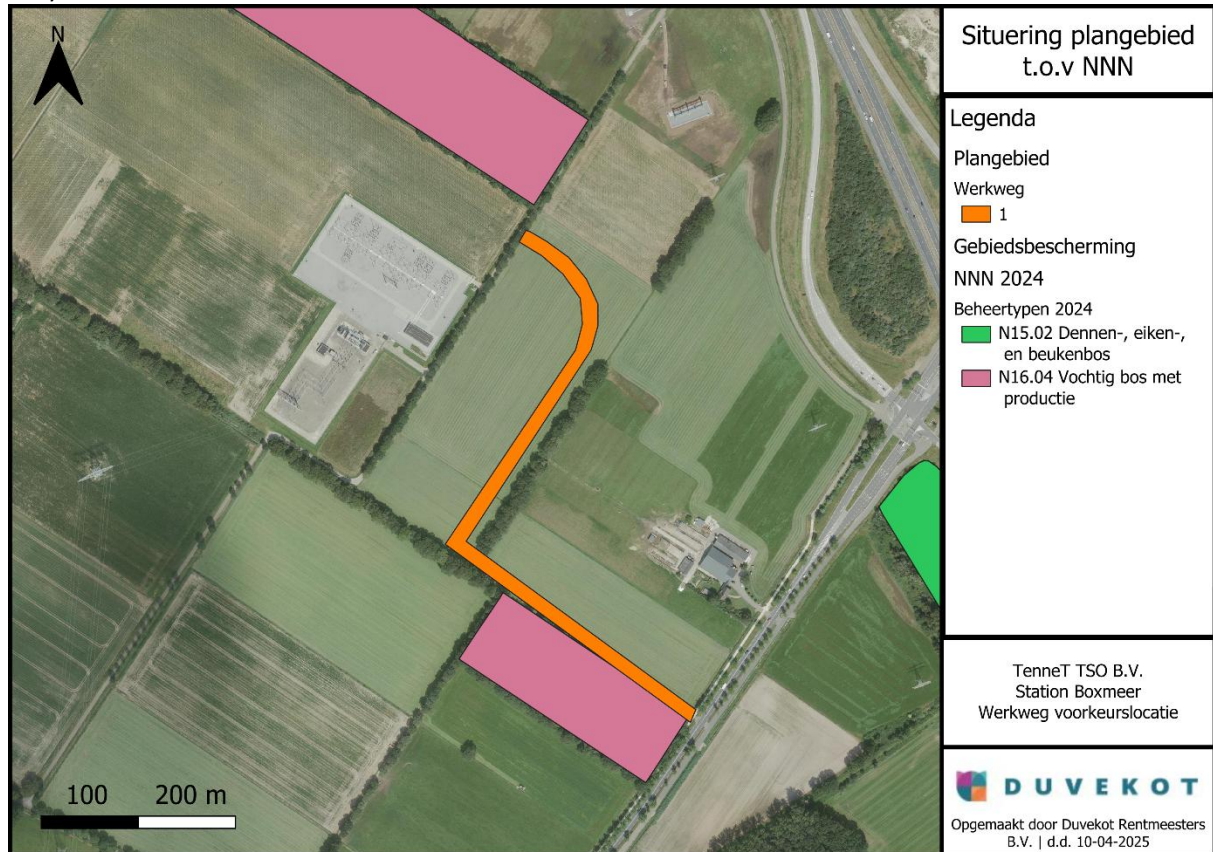
2.1.4 Specifieke zorgplicht

Voor Natura 2000-gebieden geldt naast de bescherming vanuit het Natura 2000-beheerplan ook bescherming vanuit de specifieke zorgplicht (art. 11.6 Bal). Hierin is opgenomen dat nadelige gevolgen zoveel mogelijk moeten worden voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt. De werkzaamheden vinden niet plaats in Natura 2000-gebieden. Nadelige gevolgen voor Natura 2000-gebieden kunnen daarmee worden uitgesloten (zie ook alinea 2.1.3).

2.2 Natuurnetwerk Nederland

2.2.1 Ligging plangebied t.o.v. het Natuurnetwerk Nederland

Het dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN) gebied bevindt zich naast het plangebied. Het betreft een gebied met beheertype N16.04 Vochtig bos met productie (Figuur 2.2).

Figuur 2.2. Ligging plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (BIJ12, 2024).

2.2.2 Effectbeoordeling Natuurnetwerk Nederland

Externe invloeden van de voorgenen werkzaamheden op het NNN zijn door de aard, duur en afstand van de werkzaamheden uitgesloten. Er gaat geen oppervlakte van het NNN verloren en de wkw van de aanwezige beheertypen worden niet aangetast. De voorgenen werkzaamheden leiden daarmee niet tot een significante aantasting van de wkw binnen het NNN, of tot een vermindering van de oppervlakte van of samenhang tussen die gebieden.

2.3 Bijzondere nationale natuurgebieden

Door de minister voor Natuur en Stikstof worden de begrenzing en de instandhoudingsdoelstellingen van de bijzondere nationale natuurgebieden (ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn) vastgesteld en de nationale parken aangewezen (art. 2.44 lid 2 en lid 3 Ow). De bescherming van deze bijzondere nationale natuurgebieden is vastgelegd in art. 11.1 t/m art. 11.15 Bal en bestaat uit een specifieke zorgplicht (art. 11.6 Bal) met betrekking tot activiteiten die significant verslechterende of verstorende gevolgen kunnen hebben voor een bijzonder nationaal natuurgebied. Nadelige gevolgen moeten zoveel mogelijk worden voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt. Voorafgaand aan het verrichten

van een activiteit moet onder andere kennis worden genomen over het betreffende gebied (art. 11.6, lid 2a Bal) en worden nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten (art. 11.6, lid 2b Bal).

Het plangebied bevindt zich niet in bijzonder nationaal natuurgebied. Omdat het plangebied niet gelegen is in bijzondere nationale natuurgebieden geldt de specifieke zorgplicht (art. 11.6 Bal) niet, alleen de algemene zorgplicht. Hieraan wordt voldaan door de werkzaamheden zo zorgvuldig mogelijk uit te voeren.

2.3.1 Bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen

Het plangebied bevindt zich niet in bijzonder provinciaal landschap. De bescherming van deze bijzondere nationale natuurgebieden is per provincie vastgelegd in de omgevingsverordening. De voorgenomen werkzaamheden hebben hiermee geen negatief effect op deze gebieden.

2.3.2 Weidevogelgebieden

Het plangebied bevindt zich niet in weidevogelleefgebied (Nationaal Georegister, 2024). De werkzaamheden hebben daarom geen negatief effect op deze gebieden.

3. Effectbeoordeling beschermde soorten

In dit hoofdstuk worden alle onderzochte soortgroepen beschreven die vanuit de Ow beschermd zijn en in het plangebied en directe omgeving mogelijk zijn aan te treffen. Om de lokale situatie in het plangebied volledig in beeld te brengen is er een veldbezoek uitgevoerd, zie hieronder de bezoekomstandigheden.

Onderzoeker: [REDACTED]	Temperatuur: 12°C
Datum: 8 april 2025	Bewolking: 1/8
Tijd: 14:00-15:00 uur	Windkracht: 2 Bft
Duur veldbezoek: 1 uur	Neerslag: geen

Ten behoeve van de aanvullende bomenkap is het volgende veldbezoek uitgevoerd:

Onderzoeker: [REDACTED]	Temperatuur: 25°C
Datum: 14 juli 2026	Bewolking: 1/8
Tijd: 11:00-12:00 uur	Windkracht: 2 Bft
Duur veldbezoek: 1 uur	Neerslag: geen

In Tabel 3.1 zijn vervolgens alle soorten, beschermingsregime, verspreidingsgebied, NDFF waarnemingen, veldwaarnemingen en eventuele vervolgstappen opgenomen. Indien er waarnemingen zijn die nader toegelicht dienen te worden, is dit uitgewerkt in de opeenvolgende paragrafen 3.1 tot en met 3.9. Deze toelichting heeft veelal betrekking op beschermde soorten en/of kritische situaties. In paragraaf 3.10 is vervolgens de specifieke zorgplicht uitgewerkt voor alle soortgroepen.

Tabel 3.1. Verspreidingsgebied, relevante NDFF waarnemingen en veldwaarnemingen van vogel- en habitatrichtlijnsoorten en nationaal beschermde soorten nabij de masten / groen ID's en de bijbehorende vervolgstappen.

V/H/N	soort / geen soort (X)	verspreidings gebied	waarneming NDFF	waarneming veldbezoek	vervolgstappen
flora					
H	X	X	nee	nee	nee, zie 3.1
N	X	X	nee	nee	nee, zie 3.1
grondgebonden zoogdieren					
H	bever	ja	ja	nee	nee, zie 3.2
N	kleine marterachtigen	ja	nee	nee	nee, zie 3.2
N	das	ja	ja	nee	nee, zie 3.2
vleermuizen					
H	meerdere soorten	ja	ja	nee	nee, zie 3.3

vogels					
V	boomvalk	ja	ja	nee	nee, zie 3.4
V	steenuil	ja	ja	nee	nee, zie 3.4
V	boomkruiper	ja	ja	nee	
V	overige broedvogels			geschikt habitat	nee, zie 3.4
amfibieën					
H	poelkikker	ja	ja	nee	nee, zie 3.5
N	alpenwatersalamander	ja	ja	nee	nee, zie 3.5
reptielen					
H	X	nee	nee	nee	nee, zie 3.6
N	levendbarende hagedis	ja	nee	nee	nee, zie 3.6
vissen					
H	X	nee	nee	nee	nee, zie 3.7
N	X	nee	nee	nee	nee, zie 3.7
insecten					
H	X	nee	nee	nee	nee, zie 3.8
N	X	nee	nee	nee	nee, zie 3.8
weekdieren					
H	X	nee	nee	nee	nee, zie 3.9

Geen vervolgstappen

Door literatuurstudie (o.a. verspreidingsatlassen en indien beschikbaar kennisdocumenten), bekende verspreidingsgegevens (zie bronnen), ecologische principes en expert judgement wordt bepaald wat de kans is dat de betreffende soort negatieve effecten kan ondervinden door de werkzaamheden. Voor de soorten waarvoor geen negatief effect wordt verwacht zijn geen vervolgstappen nodig (zie Tabel 3.1). De werkzaamheden kunnen hier volgens planning worden uitgevoerd. Bovendien wordt voorafgaand aan de werkzaamheden een flora- en faunacheck uitgevoerd door de aannemer.

Wel vervolgstappen

Als soorten mogelijk een negatief effect kunnen ondervinden door de werkzaamheden, wordt dit aangegeven in Tabel 3.1. Dit is het geval als niet op voorhand kan worden uitgesloten dat de soort in de buurt van de werkzaamheden voorkomt of voortplantings- of verblijfplaatsen heeft en een negatief effect kan ondervinden van de werkzaamheden. Nader onderzoek in de vorm van een aanvullend onderzoek kan in die gevallen noodzakelijk zijn. Ook kunnen voorwaarden voor de uitvoer van de werkzaamheden nodig zijn: aangepaste werkwijze, ecologisch werkprotocol, ecologische begeleiding.

3.1 Flora

3.1.1 Habitatrichtlijnsoorten (art. 11.46 Bal)

Op basis van de NDFF en bekende verspreidingsdata zijn er geen waarnemingen van habitatrichtlijnsoorten bekend in de nabijheid van het plangebied of binnen de invloedssferen van de werkzaamheden. De plantensoorten die tijdens het veldbezoek zijn aangetroffen in het plangebied (zie alinea 3.2.3) zijn niet juridisch beschermd. Op basis van het aangetroffen

ecotoop, de abiotiek en de aanwezige plantensoorten zijn geen habitatrichtlijnsoorten te verwachten.

3.1.2 Nationaal beschermde soorten (art. 11.54 Bal en Bijlage IX Bal)

Op basis van de NDFF en bekende verspreidingsdata zijn er geen waarnemingen van nationaal beschermde soorten bekend in de nabijheid van het plangebied of binnen de invloedssferen van de werkzaamheden. De plantensoorten die tijdens het veldbezoek zijn aangetroffen in het plangebied (zie alinea 3.1.3) zijn niet juridisch beschermd. Op basis van het aangetroffen ecotoop, de abiotiek en de aanwezige plantensoorten zijn geen nationaal beschermde soorten te verwachten.

3.1.3 Vegetatie plangebied

De vegetatie in het plangebied bestaat uit grasland en akker. De volgende soorten zijn vastgesteld: Engels raaigras, paardenbloem spec., madeliefje, smalle weegbree, grote brandnetel, fluitenkruid, ridderzuring, riet en paarse dovenetel (zie Figuur 3.1).

3.1.4 Conclusie flora

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Ow zijn voor de soortgroep flora niet noodzakelijk.

Figuur 3.1. Vegetatie in het plangebied, gezien vanuit het westen.

3.2 Grondgebonden zoogdieren

3.2.1 Habitatrichtlijnsoorten (art. 11.46 Bal)

Op basis van de NDFF is de habitatrichtlijnsoort bever (art. 11.46 Bal) te verwachten in de nabijheid van het plangebied. Overige habitatrichtlijnsoorten komen op basis van literatuurgegevens niet voor in de directe omgeving van het plangebied. Op basis van de aanwezige biotopen worden deze ook niet verwacht. De aanwezigheid van overige habitatrichtlijnsoorten kan daarom met zekerheid worden uitgesloten.

Bever

Uit verspreidingsdata, literatuurgegevens en de NDFF blijkt dat de bever (art. 11.46 Bal) in de omgeving van het plangebied te verwachten is. Er zijn (op circa 50 tot 955 meter afstand) 23 waarnemingen bekend van (sporen van) bever. Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water en hebben een voorkeur voor rivieren en meren omzoomd door (broek)bossen met bomen als wilg en populier. Er is geen voorkeur voor stromend of stilstaand water, maar een waterdiepte van minimaal 50 cm is een vereiste (Zoogdiervereniging, 2024). Ze zijn vooral in de schemering en 's nachts actief; overdag slapen ze veelal. De benutte oeverzone bedraagt 10 à 20 meter het land op. Voor de winter en als onderkomen voor de jongen graven ze in steile oevers holen, waarvan er meestal één wordt uitgebouwd tot burcht of er wordt een vrijstaande burcht gebouwd omringd door water of op flauwe en harde oevers. Bevers kunnen snel wennen aan menselijke activiteiten, maar plotselinge verstoringen kunnen wel leiden tot het verlaten van de burcht (BIJ12, 2017).

Er zijn geen bewoningssporen binnen een straal van 100 meter van het plangebied aangetroffen. Voor bever geldt een verstoringssafstand van 30 meter tot een bewoonde burcht. De werkzaamheden hebben daarmee geen effect op burchten. Bovendien vinden de werkzaamheden overdag plaats - terwijl de bever vooral in de schemering en 's nachts actief is (BIJ12, 2017). De werkzaamheden bestaan uit het aanleggen van een werkweg waarbij het terrein meerdere malen wordt betreden met materieel. De werkweg loopt over grasland en kruist geen water. De biotoop van de bever wordt hiermee niet aangetast. Er worden daarom geen negatieve effecten van de werkzaamheden op de bever verwacht.

3.2.2 Nationaal beschermde soorten (art. 11.54 Bal en Bijlage IX Bal) en vrijgestelde soorten (Bijlage VIIc Or)

Op basis van de NDFF is de nationaal beschermde soort das (art. 11.54 Bal) te verwachten in de nabijheid van het plangebied. Op basis van de verspreidingsatlas zijn ook de nationaal beschermde soorten bunzing, wezel en hermelijn (art. 11.54 Bal) te verwachten in de nabijheid van het plangebied. Deze soorten worden hieronder behandeld.

Bunzing, hermelijn en wezel

Op basis van de verspreidingsatlassen zijn de kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel te verwachten in de omgeving van het plangebied. Kleine marterachtigen zijn sterk gebonden aan landschapselementen zoals houtwallen en bosschages die dekking bieden gedurende het foerageren en migreren tussen de vaste voortplantings- of rustplaatsen en de foerageergebieden. Hermelijn gedijt ook goed op vochtige terreinen zoals polders en andere drassige graslanden. De vaste voortplantings- of rustplaats van de bunzing (Zoogdiervereniging, 2024), hermelijn (Zoogdiervereniging, 2024) en wezel (Zoogdiervereniging, 2024) bestaan vaak uit oude hollen van konijn, mol, vos en das, maar kunnen ook in een holle boom worden gemaakt. Wezel kan daarnaast ook in muizenholen verblijven. Ze jagen en zoeken dekking in onder andere houtwallen en houtstapels.

In en rondom het plangebied zijn geen geschikte vaste voortplantingsplaatsen vastgesteld die gebruikt kunnen worden door een bunzing, hermelijn en/of wezel. Er zijn namelijk geen holle bomen of hollen in de grond waargenomen tijdens het veldbezoek. Ook zijn er geen potentiële vaste rustplaatsen waargenomen nabij het plangebied zoals takkenstapels. Er kan worden

uitgesloten dat er exemplaren of vaste voortplantings- en/of rustplaatsen verloren gaan door de werkzaamheden.

Das

Op basis van de NDFF, bekende verspreidingsdata en het aangetroffen habitat tijdens het veldbezoek is te verwachten dat das in de nabije omgeving van het plangebied voorkomt. De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte leefgebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring en een bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven (Zoogdiervereniging, 2024). Er moet verder voldoende foerageergebied liggen binnen 500 meter tot enkele kilometers. Voedselaanbod is vooral op bemeste grasweiden (regenwormen), in maïsakkers (maïskolven) van het agrarische gebied en in oude en structuurrijke eikenbossen te vinden (BIJ12, 2017).

In het plangebied en >50 meter rondom het plangebied zijn geen dassenburchten en -pijpen (vaste voortplantingsplaats en/of rustplaats) vastgesteld. Het is hierdoor onwaarschijnlijk dat er vaste voortplantingsplaatsen en/of rustplaatsen van das worden vernield door de werkzaamheden. Wel is bekend dat er binnen enkele honderden meters dassenburchten aanwezig zijn. Het is daarom niet uit te sluiten dat er een significante hoeveelheid foerageergebied wordt onttrokken. Deze onttrokken hoeveelheid foerageergebied wordt al meegenomen in het compensatieplan dat voor station Boxmeer. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Ow zijn voor de das niet noodzakelijk.

3.2.3 Conclusie grondgebonden zoogdieren

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Ow zijn voor de soortgroep grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

3.3 Vleermuizen

3.3.1 Habitatrichtlijnsoorten (art. 11.46 Bal)

Alle vleermuizen zijn opgenomen in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en daardoor strikt beschermd. Tevens worden vleermuizen benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn. In de praktijk houdt deze beschermingsstatus (Bijlage IV van de Habitatrichtlijn art. 11.46 Bal) in dat voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied niet verstoord of vernietigd mogen worden. Een vliegroute is essentieel wanneer er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de verblijfplaats het betreffende foerageergebied te bereiken, dan wel dat er wel een alternatieve vliegroute is, maar het gebruik hiervan vergeleken met de originele vliegroute teveel energie kost (te ver omvliegen of te onbeschut). Een foerageergebied is van essentieel belang voor het functioneren van de verblijfplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om de eventuele aantasting ervan op te vangen.

Op basis van de NDFF zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, en ruige dwergvleermuis. Deze soorten worden in de alinea's hieronder besproken.

Gewone dwergvleermuis

Op basis van de NDFF zijn 28 waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis (op circa 0 tot 91 meter afstand meter afstand foeragerend). De gewone dwergvleermuis is een gebouwbewonende vleermuis. In het plangebied bevinden zich geen gebouwen, daarom wordt er geen negatieve invloed van de werkzaamheden op potentieel aanwezige verblijfplaatsen van deze soort verwacht. Bovendien vinden de werkzaamheden overdag plaats. Er wordt daarom geen negatieve invloed van de werkzaamheden op foeragerende exemplaren verwacht.

Laatvlieger

Op basis van de NDFF zijn 11 waarnemingen bekend van laatvlieger (op circa 0 tot 75 meter afstand meter afstand foeragerend). De laatvlieger is een gebouwbewonende vleermuis. In het plangebied bevinden zich geen gebouwen, er wordt alleen gewerkt binnen het plangebied, daarom wordt er geen negatieve invloed van de werkzaamheden op potentieel aanwezige verblijfplaatsen van deze soorten verwacht.

Ruige dwergvleermuis

Op basis van de NDFF is er een waarneming bekend van ruige dwergvleermuis (op circa 0 meter afstand). De ruige dwergvleermuis is een boombewonende, alsook gebouwbewonende vleermuis. In de te kappen en de te snoeien bomen zijn geen potentiële verblijfplaatsen aangetroffen in de vorm van holtes, losse schorsplaten en/of lengtescheuren aangetroffen. Ook bevinden zich geen gebouwen in of nabij het plangebied. Hierom kan uitgesloten worden dat er voortplantings- en of rustplaatsen van ruige dwergvleermuis aanwezig zijn. Een negatieve invloed op andere onderdelen van het leefgebied, zoals vliegroutes of foerageergebied, worden eveneens uitgesloten door voldoende alternatieven. Een negatieve invloed van de werkzaamheden op de soort is daarmee niet te verwachten.

Vliegroutes

De kap van de twee zuidelijk gelegen zomereiken heeft geen negatieve invloed op essentiële vliegroutes van vleermuizen, omdat deze bomenrij in noordoostelijke richting niet doorloopt of aansluit op andere houtopstanden. Hierom is het gebruik van deze bomenrij als essentiële vliegroute voor vleermuizen uitgesloten.

De kap van de twee noordelijke zomereiken zal geen onoverbrugbaar gat in een (mogelijk essentiële) vliegroute voor vleermuizen veroorzaken. De twee aangrenzende zomereiken worden mogelijk enkel gesnoeid, zodat deze bomenrij zijn potentiële functie van (essentiële) vliegroute te allen tijde behoudt.

Verlichting

De werkzaamheden worden overdag uitgevoerd en er wordt bij de werkzaamheden geen gebruik gemaakt van kunstlicht. Hierdoor zijn de werkzaamheden niet verstorend voor vleermuizen.

3.3.3 Conclusie vleermuizen

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Ow zijn voor de soortgroep vleermuizen niet noodzakelijk.

3.4 Vogels

3.4.1 Vogelrichtlijnsoorten (art. 11.37 Bal) met jaarrond beschermde nesten (provinciale verordening)

Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken zijn jaarrond beschermd. Deze jaarrond beschermde nesten zijn onderverdeeld in verschillende categorieën, waarbij de jaarrond beschermde nesten en de categorieën per provincie kunnen verschillen (zie Tabel 1.2 in Bijlage I). Dit is per provincie vastgelegd in de provinciale verordeningen. Nesten van categorie 5 soorten zijn op voorhand niet jaarrond beschermd, alleen als ze gebruikt worden door categorie 1 tot en met 4 soorten. Categorie 5 is wel beschermd indien er zwaarwegende ecologische redenen zijn, zoals onvoldoende alternatieve broedgelegenheid.

Op basis van de NDFF zijn er binnen het plangebied enkele waarnemingen bekend van vogelsoorten die nest-indicerend, waarschijnlijk broedend, baltsend/zingend, parend of territorium gedrag vertonen of van welke een territorium is vastgesteld én die gebruik maken van jaarrond beschermde nesten. Het gaat hier om een steenuil (baltsend/zingend, 7 augustus 2024), een boomkruiper (baltsend/zingend; 20 maart 2025) en een boomvalk (vastgesteld territorium, 7 augustus 2024). Tijdens het veldbezoek zijn deze soorten in/nabij het plangebied niet waargenomen.

Boomkruiper

Op basis van de NDFF is in 2025 op 40 meter afstand van het plangebied een boomkruiper (Art. 11.37 Bal, categorie 5) baltsend/zingend waargenomen. Boomkruipers hebben grote bomen nodig met een ruwe stam. Ze kunnen nestelen in laan- of erfbeplanting in open landschap. De hoogste dichtheden komen echter voor in gevarieerd en niet al te intensief onderhouden bos met een groot aandeel loofhout. De boomkruiper nestelt in hollen (maar zelden in spechtengaten), spleten of speciale nestkasten (SOVON, 2025). Tijdens het veldbezoek is er geen geschikte holte vastgesteld binnen het plangebied of binnen de invloedssferen van de voorgenomen werkzaamheden. Negatieve effecten van de werkzaamheden op de boomkruiper zijn dan ook uit te sluiten. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Ow zijn voor de boomkruiper niet noodzakelijk.

Boomvalk

Op basis van de NDFF is in 2024 op 36 meter afstand van het plangebied een boomvalk 'vastgesteld territorium' waargenomen (categorie 4 in provincie Noord-Brabant). Boomvalken jagen in open en halfopen land: parklandschappen, heiden en hoogvenen, open duin en moeras, boerenland en dorpen, ook wel in buitenwijken van steden. De boomvalk bouwt zelf geen nest, maar gebruikt oude nesten van kraaien of eksters (SOVON, 2024). Tijdens het veldbezoek is geen nest vastgesteld in het plangebied of binnen de invloedssferen van de voorgenomen werkzaamheden. Een negatief effect op deze soort kan daarmee ugesloten worden.

Steenuil

Steenuilen (jaarrond beschermde soort categorie 1 in provincie Noord-Brabant) komen veelal voor in kleinschalige cultuurlandschappen met een variatie aan houtwallen, heggen, weiljes en knoestige bomen. In grootschalige landbouwgebieden is de steenuil afhankelijk van

gevarieerde erven bij boerderijen of vrijstaande huizen (Vogelbescherming Nederland, 2025). Binnen het plangebied of de invloedssferen van de werkzaamheden is geen nest van steenuil aangetroffen of te verwachten. Er bevinden zich geen nestkasten of oude schuren/boerderijen binnen enkele honderden meters van de werkzaamheden. Een negatief effect van de werkzaamheden op de steenuil is daarmee uit te sluiten.

3.4.2 Overige broedvogels (art. 11.37 Bal)

Alle vogels die van nature in het wild in Nederland voorkomen zijn beschermd op grond van de Europese vogelrichtlijn, opgenomen in art. 11.37 Bal. Het verstoren van een broedgeval moet te allen tijde voorkomen worden, ongeacht het tijdstip waarop het broedgeval aanwezig is en of het al dan niet een jaarrond beschermd nest betreft. Als broedseizoen wordt gehanteerd: periode van nestbouw, periode van broed op de eieren en de periode dat de jongen op het nest gevoerd worden. Voor de meeste soorten kan de periode van 1 maart tot en met 15 augustus worden aangehouden als broedseizoen. De omgeving van het plangebied is mogelijk voor diverse broedvogels zoals bosvogels of struweelvogels geschikt. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende soorten waargenomen: vink, winterkoning, zwartkop, fitis, tjiftjaf, houtduif en graspieper. Uit het veldbezoek blijkt dat het plangebied en de directe omgeving niet zozeer geschikt zijn als broedbiotoop voor vogels uit eerder genoemde vogelgroepen. Echter, zowel binnen als buiten het broedseizoen dient voor aanvang van de werkzaamheden middels een faunacheck door de aannemer gecontroleerd te worden op mogelijke broedgevallen. Als er een broedgeval wordt vastgesteld dient er contact te worden opgenomen met de betrokken ecooloog om de eventueel te nemen vervolgstappen te bespreken.

3.4.3 Conclusie vogels

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Ow zijn voor de soortgroep vogels niet noodzakelijk.

3.5 Amfibieën

3.5.1 Habitatrichtlijnsoorten (art. 11.46 Bal)

Op basis van de NDFF en bekende verspreidingsdata is te verwachten dat de habitatrichtlijnsoort poelkikker (art. 11.46 Bal) in de omgeving van het plangebied voorkomt. Op basis van de NDFF, bekende verspreidingsdata en het aangetroffen habitat/ecotoop tijdens het veldbezoek zijn er geen verdere waarnemingen bekend van habitatrichtlijnsoorten in de nabijheid van het plangebied.

Poelkikker

Op basis van de NDFF en de bekende verspreidingsdata komt de poelkikker (art 11.46 Bal) voor in de omgeving van het plangebied. Ter verduidelijking zijn hieronder de biotoopeisen van de soort beschreven, gebaseerd op 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers & van Delft, 2009).

Het voorkeurs landhabitat van poelkikker omvat relatief droog gebied met veel tijdelijke wateren in heide, hoogveen en half natuurlijke graslanden. Ook zijn soortenrijke vegetatie en structuur in verband met een continu voedselaanbod van belang voor de soort. Een waterhabitat bestaat uit vennen, hoogveenputten, kleine wateren, vee drinkpoelen en sloten

en wordt gekenmerkt door schoon, helder, ondiep water met een warme ligging (zonbeschenen) en met een rijke begroeiing van oever- en waterplanten. De voortplanting vindt plaats in waterhabitat van mei tot half juni, waarna de landperiode volgt van half juni tot oktober. De overwintering loopt van oktober tot april en overwinteringsplaatsen worden gekenmerkt door muizenholletjes, stronken, dammetjes met puin <200 meter van water, aanwezigheid bosjes.

Tijdens het veldbezoek is er geen geschikt habitat gevonden in het plangebied of binnen de invloedssferen van de werkzaamheden. Een negatief effect van de werkzaamheden op de poelkikker of zijn habitat is hiermee uit te sluiten. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Ow zijn daarom niet noodzakelijk.

3.5.2 Nationaal beschermde soorten (art. 11.54 Bal en Bijlage IX Bal) en vrijgestelde soorten (Bijlage VIIc Or)

Op basis van de NDFF, bekende verspreidingsdata is te verwachten dat de nationaal beschermde soort alpenwatersalamander (art. 11.54 Bal) in de omgeving van het plangebied voorkomt.

Alpenwatersalamander

Op basis van de NDFF, bekende verspreidingsdata en het tijdens het veldbezoek aangetroffen habitat is te verwachten dat de nationaal beschermde soort alpenwatersalamander (Art. 11.54 Bal) in de omgeving van het plangebied voorkomt. Er zijn 7 bekende waarnemingen in de NDFF van alpenwatersalamander op 539 tot 831 meter van het plangebied gedaan.

De alpenwatersalamander maakt gebruik van water- en landhabitat. Van maart tot en met juni worden de meeste volwassen dieren in het waterhabitat waargenomen. Het waterhabitat bestaat uit vennen, poelen, sloten en andere kleine, geïsoleerde wateren (ook bospoelen). De alpenwatersalamander kan in verschillende landhabitattypen worden aangetroffen maar heeft een voorkeur voor zandige leemgronden, waar hij voorkomt in beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen. De alpenwatersalamander kan echter ook voorkomen in agrarisch gebied en in steden en dorpen. De overwinteringsperiode is van november tot half februari. De soort overwintert op land in holten, houtwallen, overhoekjes, houtstapels, stenen, afvalhopen, kelders, groeven en (vleermuis) bunkers. De actieradius is circa 400 meter, maar akkers en intensief benut grasland worden gemedend (Creemers & van Delft, 2009). Omdat de werkweg aangelegd wordt op intensief grasland en akker wordt geschikt water en landhabitat gemedend. Een negatief effect van de werkzaamheden op deze soort is daarom niet te verwachten.

3.5.3 Conclusie amfibieën

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Ow zijn voor de soortgroep amfibieën niet noodzakelijk.

3.6 Reptielen

3.6.1 Habitatrichtlijnsoorten (art. 11.46 Bal)

Op basis van de NDFF, bekende verspreidingsdata en het aangetroffen habitat tijdens het veldbezoek zijn er geen habitatrichtlijnsoorten te verwachten in het plangebied of binnen de

invloedssferen van de werkzaamheden. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen habitatrichtlijnsoorten aangetroffen.

3.6.2 Nationaal beschermde soorten (art. 11.54 Bal en Bijlage IX Bal) en vrijgestelde soorten (Bijlage VIIc Or)

Op basis van de bekende verspreidingsdata is de nationaal beschermde soort levendbarende hagedis te verwachten in de omgeving van het plangebied.

Levendbarende hagedis

Op basis van de bekende verspreidingsdata is de nationaal beschermde soort levendbarende hagedis (art. 11.54 Bal) te verwachten nabij het plangebied.

Het voorkeurs habitat van de levendbarende hagedis omvat de nattere gebieden binnen structuurrijke heide, hoogveen en open bossen, maar ook infrastructuur als spoorlijnen en wegbermen bij bos en struweel en halfnatuurlijke graslanden, ruigten en kortere zonbeschenen vegetaties. Ei-afzetplaatsen worden gekenmerkt door beschutte plekken zoals moskussentjes. De voortplanting vindt plaats van april tot de tweede helft van mei, waarna tussen eind juli en begin augustus de ei-afzet plaatsvindt. De overwintering loopt van half september tot april (Creemers & van Delft, 2009).

Het plangebied wordt niet als potentieel geschikt habitat aangemerkt voor de levendbarende hagedis. Het voorkeurs habitat, zoals hierboven omschreven is niet aangetroffen. Het plangebied waar de werkweg aangelegd gaat worden bestaat namelijk uit grasland en akker. Een negatieve invloed van de werkzaamheden op de soort wordt daarmee niet verwacht.

3.6.3 Conclusie reptielen

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Ow zijn voor de soortgroep reptielen niet noodzakelijk.

3.7 Vissen

3.7.1 Habitatrichtlijnsoorten (art. 11.46 Bal)

Op basis van de NDFF, bekende verspreidingsdata en het aangetroffen habitat zijn er geen waarnemingen bekend van habitatrichtlijnsoorten in het plangebied of binnen de invloedssferen van de werkzaamheden. Geschikt biotoop - waterlichamen - ontbreekt in het plangebied. Het voorkomen van (beschermde) vissen is daarom niet mogelijk.

3.7.2 Andere soorten (art. 11.54 Bal en Bijlage IX Bal)

Op basis van de NDFF, bekende verspreidingsdata en het aangetroffen habitat zijn er geen waarnemingen bekend van nationaal beschermde soorten in het plangebied of binnen de invloedssferen van de werkzaamheden. Geschikt biotoop - waterlichamen - ontbreekt in het plangebied. Het voorkomen van (beschermde) vissen is daarom niet mogelijk.

3.7.3 Conclusie vissen

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Ow zijn voor de soortgroep vissen niet noodzakelijk.

3.8 Insecten

3.8.1 Habitatrichtlijnsoorten (art. 11.46 Bal)

Op basis van de NDFF, bekende verspreidingsdata en het aangetroffen habitat tijdens het veldbezoek zijn er geen habitatrichtlijnsoorten te verwachten in het plangebied of binnen de invloedssferen van de werkzaamheden. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen beschermde insecten aangetroffen. Wegens de afwezigheid van geschikt biotoop ontbreken geschikte voortplantingslocaties voor habitatrichtlijnsoorten uit deze soortgroep.

3.8.2 Nationaal beschermde soorten (art. 11.54 Bal en Bijlage IX Bal)

Op basis van de NDFF, bekende verspreidingsdata en het aangetroffen habitat tijdens het veldbezoek zijn er geen nationaal beschermde soorten te verwachten in het plangebied of binnen de invloedssferen van de werkzaamheden. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen beschermde insecten aangetroffen. Wegens de afwezigheid van geschikt biotoop ontbreken geschikte voortplantingslocaties voor nationaal beschermde soorten uit deze soortgroep.

3.8.3 Conclusie insecten

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Ow zijn voor de soortgroep insecten niet noodzakelijk.

3.9 Weekdieren

3.9.1 Habitatrichtlijnsoorten (art. 11.46 Bal)

Op basis van de NDFF, bekende verspreidingsdata en het aangetroffen habitat tijdens het veldbezoek zijn de habitatrichtlijnsoorten Bataafse stroommossel en platte schijfhoren niet te verwachten in de nabijheid van het plangebied of binnen de invloedssferen van de werkzaamheden.

3.9.2 Andere soorten (art. 11.54 Bal en Bijlage IX Bal) en vrijgestelde soorten (Bijlage VIIc Or)

Er zijn geen nationaal beschermde soorten in deze soortgroep.

3.9.3 Conclusie weekdieren

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Ow zijn voor de soortgroep weekdieren niet noodzakelijk.

3.10 Specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal)

Voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit (activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten) geldt de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal). Bij activiteiten in de fysieke leefomgeving is het daarom nodig om in ieder geval na te gaan of er vogel- of habitatrichtlijnsoorten, nationaal beschermde soorten (Bijlage IX) of Rode lijstsoorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats aanwezig (kunnen) zijn. De beschermde soorten zijn in bovenstaande paragrafen (3.2 t/m 3.10) al behandeld. In deze paragraaf worden daarom alleen de soorten behandeld die niet beschermd zijn vanuit de eerdergenoemde beschermingsregimes.

Om te voldoen aan de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal) en om nadelige gevolgen te voorkomen voor niet beschermde soorten, worden de werkzaamheden zorgvuldig en zo schadebeperkend mogelijk - met een natuurinclusieve standaard manier van werken - uitgevoerd. Voertuigen blijven zoveel mogelijk op bestaande wegen en paden. De rijroute naar het plangebied wordt zo zorgvuldig mogelijk bepaald en indien mogelijk wordt er over een akker of weiland gereden. Groenelementen zoals slootkanten, bosranden, bosschages, struweel, takkenrillen en nectarplanten worden bij de werkzaamheden ontzien. Daarnaast worden waterpartijen net als de groenelementen ontzien. De rijplaten dienen bij het aanleggen zo te worden neergelegd dat er geen ruimte ontstaat waar amfibieën onder kunnen kruipen. De werkzaamheden hebben dan geen negatief effect op de staat van instandhouding van de in het gebied voorkomende soorten.

Met het bovenstaande wordt uiting gegeven aan de specifieke zorgplicht. Uit een recente uitspraak door Rechtbank Midden-Nederland volgt dat de specifieke zorgplicht in beginsel alleen geldt in gevallen waarin ernstige nadelige gevolgen optreden of acuut dreigen op te treden (De Rechtspraak, 2024). Bij de voorgenomen werkzaamheden is - door de zo zorgvuldige en schadebeperkend mogelijke manier van werken - geen sprake van het (acuut) optreden van ernstige nadelige gevolgen. Buiten deze uitspraak is er nog geen verder juridisch kader voor het omgaan met deze specifieke zorgplicht. Toekomstige rechtspraak zal moeten uitwijzen of deze toetsingsmaatstaf van de rechtbank ook door de Afdeling bestuursrecht, spraak van de Raad van State en andere rechtbanken zal worden gevolgd. Daarmee is dit een lerend onderdeel van deze rapportage. Indien er voortschrijdend inzicht is, zullen betreffende rapportages worden aangevuld.

4. Conclusie en vervolgstappen

4.1 Conclusie

Vanuit de gebieds- en soortenbescherming zijn er geen beperkingen voor de uitvoer van de werkzaamheden. Echter, zowel binnen als buiten het broedseizoen dient voor aanvang van de werkzaamheden middels een faunacheck door de aannemer gecontroleerd te worden op mogelijke broedgevallen. Wanneer er gedurende de uitvoering van de werkzaamheden een nest wordt aangetroffen binnen de invloedssferen van de werkzaamheden, dienen de werkzaamheden te worden stilgelegd en dient er contact te worden opgenomen met de betrokken ecooloog van Duvekot ([REDACTED] 06 39 83 75 42 of [REDACTED] 06 14 69 21 68).

4.2 Vervolgstappen

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Ow zijn niet noodzakelijk (Tabel 4.1).

Tabel 4.1. Conclusie en vervolgstappen per werkperiode voor gebiedsbescherming en soortenbescherming.

	Werkperiode			
	Q1	Q2	Q3	Q4
Vervolgstappen gebiedsbescherming	Geen vervolgstappen nodig: de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd			
Vervolgstappen soortenbescherming	Geen vervolgstappen nodig: de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd			
		Let op broedseizoen (1 maart – 15 augustus): bij aanwezigheid broedende vogels niet uitvoeren		

Bronnen

- BIJ12. (2017). *Kennisdocument Bever*. BIJ12.
- BIJ12. (2017). *Kennisdocument Bever, versie 1.0*. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-001-Kennisdocument-Bever-1.0.pdf>
- BIJ12. (2017). *Kennisdocument Das, versie 1.0*. Opgeroepen op oktober 19, 2021, van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-003-Kennisdocument-Das-1.0.pdf>
- BIJ12. (2024). *Informatiekaart Natuur (IKN)*. Opgehaald van BIJ12: https://atlas.bij12.nl/WebViewer/index.html?viewer=ikn_pub
- Creemers, R., & van Delft, J. (2009). *Nederlandse fauna 9 - De amfibieën en reptielen van Nederland*. KNNV Uitgeverij.
- De Rechtspraak. (2024, augustus 13). *Uitspraken: ECLI:NL:RBMNE:2024:4910*. Opgehaald van <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBMNE:2024:4910>
- Esri Nederland. (sd). *World Imagery 2024*.
- Hunink, S. (31 maart 2022). *Stroomschema toetsing gebiedsbescherming Ow*. NatuurInclusief.
- Meesters, H., Biesmeijer, K., Edixhoven, F., Grashof-Bokdam, C., Hofhuis, H., Wallis de Vries, M., . . . Zollinger, R. (2024, februari). *Kennisdocument Basiskwaliteit Natuur*. Opgehaald van <https://samenvoorbiodiversiteit.nl/updates/2024/02-februari/svbd-kennisdocument-basiskwaliteit-natuur.pdf>
- Ministerie van LNV. (2024). *Natura 2000 gebieden*. Opgehaald van www.natura2000.nl/gebieden
- Nationaal Georegister. (2024). *Leefgebied weidevogels*. Opgehaald van <https://nationaalgeoregister.nl/geonetwork/srv/dut/catalog.search#/metadata/b050ab2e-4dd0-4be5-8b1e-bd94c8d5ecf1?tab=relations>
- Provincie Flevoland. (2016, update 2021). *Beleidsregels Uitvoering Wet natuurbescherming Flevoland 2016*.
- Provincie Fryslân. (2022). *Omgevingsverordening*.
- Provincie Limburg. (2017, dec 6). *Lijst jaarrond beschermde vogelnesten*. Opgehaald van Beleidsregels passieve soortenbescherming: <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR604161/1#d9758808e839>
- Provincie Limburg. (2021). *Omgevingsverordening Limburg 2021*. Maastricht: Provincie Limburg.
- Provincie Overijssel. (2022). *Lijst jaarrond beschermde nesten van vogels in Overijssel (2019)*. Opgehaald van https://www.overijssel.nl/publish/pages/163396/lijt_jaarrond_beschermde_nesten_van_vogels_in_overijssel_sept2019_dt.pdf
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. (2023, november 6). Opgehaald van AERIUS, rekeninstrument voor de leefomgeving, update Calculator versie 2023.0.1: <https://www.aerius.nl/nl>
- RVO. (2022, april 1). *Rijksdienst voor Ondernemend Nederland*. Opgehaald van <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/04/Lijst-jaarrond-beschermde-vogelnesten.pdf>
- SOVON. (2024). *Boomvalk*. Opgehaald van <https://stats.sovon.nl/stats/soort/3100>
- SOVON. (2025). *Boomkruiper*. Opgehaald van SOVON: <https://stats.sovon.nl/stats/soort/14870>
- Vogelbescherming Nederland. (2025). *Steenuil*. Opgehaald van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/steenuil>
- Zoogdiervereniging. (2024). Opgehaald van Das: <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/das>
- Zoogdiervereniging. (2024). *Bever*. Opgehaald van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/bever>
- Zoogdiervereniging. (2024). *Bunzing*. Opgehaald van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/bunzing>
- Zoogdiervereniging. (2024). *Hermelijn*. Opgehaald van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/hermelijn>
- Zoogdiervereniging. (2024). *Wezel*. Opgehaald van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/wezel>

Tenzij anders vermeld zijn de opgenomen foto's gemaakt door [] en [].

Bijlagen

Bijlage I Omgevingswet

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden vanaf 1 januari 2017 wettelijk vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Per 1 januari 2024 is de Wnb opgegaan in de Omgevingswet (Ow). Onder deze natuurwaarden worden verstaan: Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en in het wild levende (beschermde) dieren en planten en hun directe leefomgeving.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Nederland telt 162 Natura 2000-gebieden (habitatrichtlijn en/of vogelrichtlijn), die deel uitmaken van een samenhangend netwerk van natuurgebieden, waar Europese richtlijnen van kracht zijn om de zeer gevarieerde en rijke natuur te behouden binnen de Europese Unie (Ministerie van LNV, 2024). Elk Natura 2000-gebied wordt aangewezen door middel van een aanwijzingsbesluit (door de Minister van LNV), waarin de begrenzing en de zogeheten instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van vastgestelde habitattypen en habitatsoorten worden vastgesteld. Voor elk Natura 2000-gebied wordt een beheerplan opgesteld door het Rijk of de Provincie. Daarin is de oppervlakte en de kwaliteit van de habitattypen danwel de omvang en kwaliteit van de populatie van soorten en de maatregelen om de doelstellingen te realiseren uitgewerkt. Effecten op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld aan de hand van de instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen, leefgebieden en vogel- en habitatrichtlijnsoorten.

Natura 2000-gebieden: Vergunningplicht projecten

Een Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig (artikel 5.1 lid 1 sub e Ow jo. § 11.1.2. Natura 2000-activiteiten Bal; zie Kader I.1). Er moet daarom eerst worden getoetst wat de effecten zijn van een activiteit op Natura 2000-gebieden, voordat duidelijk is hoe de activiteit moet worden aangeduid (zie ook Figuur I.1). Activiteiten die nodig zijn voor het beheer van Natura 2000-gebieden (om de doelstellingen te kunnen halen) of geen significante gevolgen hebben, vallen namelijk niet onder de regels voor een Natura 2000-activiteit. Ook kan er sprake zijn van een 'vergunningsvrij geval' (art. 11.20 Bal; zie Kader I.1). Hieronder vallen o.a. activiteiten voor het aanleggen, uitbreiden, inrichten, wijzigen, gebruiken, beheren of onderhouden van hoogspanningsverbindingen met een spanning van ten minste 220 kV (art. 4.12 lid 2a7 Ob).

Kader I.1. Vergunningplicht voor activiteiten in Natura 2000-gebieden.

Omgevingsvergunningplichtige activiteiten (art. 5.1 Ow en 5.2 Ow)

art. 5.1 lid 1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:

e. een Natura 2000-activiteit, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

Art. 5.2 lid 2. Bij de aanwijzing van gevallen op grond van art. 5.1, worden de grenzen van art. 2.3, derde lid, in acht genomen. Daarbij kunnen voor: g. een Natura 2000-activiteit, gevallen worden aangewezen waarin, binnen bij die aanwijzing aangegeven grenzen, in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening van de aanwijzing kan worden afgeweken.

Art. 5.2 lid 5. Op grond van art. 5.1, worden in ieder geval gevallen aangewezen ter uitvoering van: a. de habitatrichtlijn, en p. de vogelrichtlijn.

Aanwijzing vergunningsvrije gevallen (art. 11.20 Bal)

Lid 1. Het verbod, bedoeld in art. 5.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een Natura 2000-activiteit te verrichten, geldt niet voor een Natura 2000-activiteit van nationaal belang als bedoeld in art. 4.12 van het Omgevingsbesluit of als dat in het algemeen belang geboden is, in gevallen aangewezen bij ministeriële regeling.

Hoogspanning ten minste 220kV (art. 4.12 Ob)

Lid 2. De volgende Natura 2000-activiteiten en de volgende flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in de art. en 11.37, 11.39, 11.40, 11.46, 11.47, aanhef en onder b, 11.48, 11.54, 11.60 en 11.61 van het Besluit activiteiten leefomgeving worden als activiteiten van nationaal belang aangewezen:

- a. een activiteit voor het aanleggen, uitbreiden, inrichten, wijzigen, gebruiken, beheren of onderhouden van: 7°. een hoogspanningsverbinding met een spanning van ten minste 220 kV en de daarmee verbonden schakel- en transformatorstations en andere hulpmiddelen, voor zover de activiteit rechtstreeks samenhangt met de elektriciteitsvoorziening;

Passende beoordeling plannen Natura 2000 (art. 10.24 Bkl)

1. Een plan als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de habitatrichtlijn wordt alleen vastgesteld, als uit de passende beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de wet, de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten.
2. In afwijking van het eerste lid kan, als uit de passende beoordeling de vereiste zekerheid niet is verkregen, het plan toch worden vastgesteld, als is voldaan aan de volgende voorwaarden:
 - a. er zijn geen alternatieve oplossingen;
 - b. het plan is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard; en c. het plan bevat de nodige compenserende maatregelen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

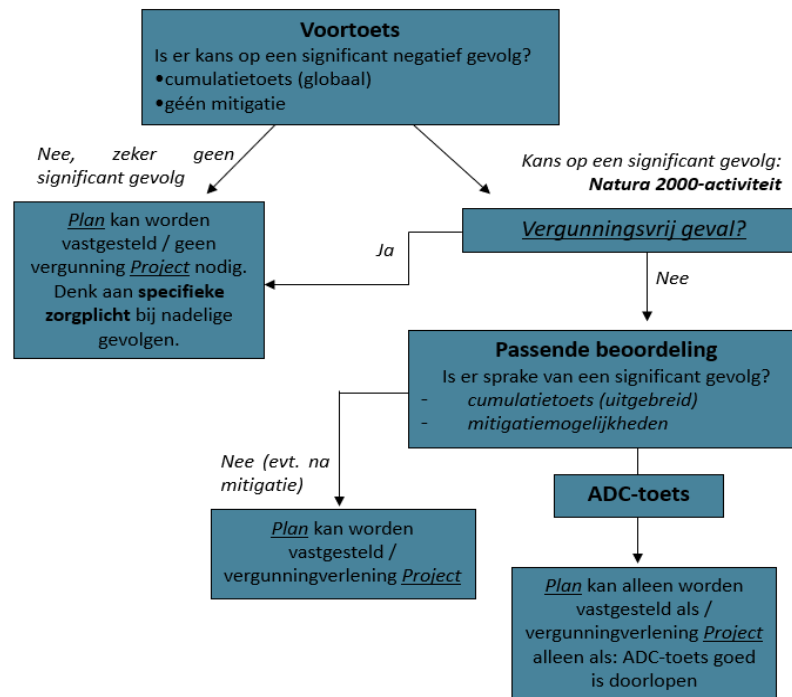
Een 'Natura 2000-activiteit' is volgens de definitie van het begrip zoals uitgewerkt in de bijlage bij art. 1.1 Ow een:

'activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied'

Daarmee is er de noodzaak voor het uitvoeren van een voortoets die deze helderheid kan bieden (zie Figuur 1.1). De uitslag van deze toets is van belang voor het vervolg van de behandeling van de activiteit. Is er sprake van een Natura 2000-activiteit (die niet vergunningsvrij is), dan is er een nader onderzoek nodig in de vorm van een Passende Beoordeling, voordat een vergunning kan worden verleend (art. 16.53c Ow en art. 8.74b Bkl). Is er ondanks mitigatie nog steeds sprake van een significant gevolg, dan kan de vergunning voor het project worden verleend als de zogenaamde ADC-toets met succes is doorlopen (art. 8.74b, lid 2 en 3 Bkl). Voor het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit gelden de indieningsvereisten die zijn opgenomen in art. 7.197h Omgevingsregeling (hierna Or).

Als uit de voortoets naar voren komt dat de activiteit geen 'Natura 2000-activiteit' is of als er sprake is van een vergunningsvrij geval, is er mogelijk nog wel sprake van een 'activiteit die nadelige (maar zeker geen significante) gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied of bijzonder nationaal natuurgebied'. Ondanks dat er geen vergunningplicht geldt, blijft de specifieke zorgplicht voor deze activiteiten van toepassing (zie alinea hieronder). Voor plannen geldt dat deze mogen worden vastgesteld als uit een passende beoordeling, bedoeld in art. 16.53c, eerste lid Ow, de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten (art. 10.24 Bkl).

Stroomschema toetsing gebiedsbescherming Ow

Figuur I.1. Stroomschema toetsing gebiedsbescherming, gebaseerd op (, 31 maart 2022).

Specifieke zorgplicht Natura 2000

In het Bal is een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden (art. 11.6 Bal, zie Kader I.2). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.6, 1e lid Bal). In het tweede lid dat moet worden nagegaan of nadelige gevolgen op voorhand op grond van objectieve gegevens kunnen worden uitgesloten. Als nadelige gevolgen niet te voorkomen zijn, dan verplicht de specifieke zorgplicht om met betrekking tot deze gevolgen passende preventieve maatregelen te nemen (art. 11.6, 2e lid onder d Bal), of, als dit niet gaat, om passende herstelmaatregelen te treffen (art. 11.6, 2e lid onder f Bal). Daarnaast verplicht de zorgplicht ook dat de effectiviteit van deze maatregelen worden gemonitord.

Specifieke zorgplicht (art. 11.6 Bal)

1. Degene die een activiteit als bedoeld in art. 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in art. 11.2, is verplicht:
 - a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
 - b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
 - c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2. De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:
 - a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;

- b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Kader 1.2. Specifieke zorgplicht in Natura 2000-gebieden.

Effect van stikstof op beschermde gebieden

Om werkzaamheden uit te voeren worden er vaak machines ingezet, welke kunnen zorgen voor emissie van stikstof naar de lucht. Deze stikstof kunnen in het plangebied en de omgeving (o.a. Natura 2000-gebieden) neerslaan (stikstofdepositie) en daar een vermestend en verzurend effect hebben. Beide effecten kunnen zorgen voor een verandering in soortensamenstelling. Om vast te stellen wanneer stikstofdepositie een habitatype of leefgebied negatief beïnvloedt, zijn de zogenaamde kritische depositiewaarden (KDW) opgesteld. Als de depositie van stikstof hoger is dan de KDW, kan dit leiden tot ongewenste veranderingen in de soortensamenstelling. Per 1 januari 2024 is de wetgeving over hoe om te gaan met stikstof en stikstofdepositie uitgewerkt in de Ow in het programma Stikstofreductie en Natuurverbetering 2022-2035. Met betrekking tot de bepaling van mogelijke nadelige gevolgen als gevolg van de depositie van stikstof, is er met betrekking tot de toetsing van Natura 2000-activiteiten in de wet een verplichting opgenomen tot het gebruik van Aeries Calculator (art. 4.15 Or). Bij een effectbeoordeling dienen zowel de bouwfase als de gebruiksfase van een project te worden beoordeeld.

Natuurnetwerk Nederland

De aanwijzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is geregeld in de Omgevingverordening (art. 2.44 lid 4 Ow). Hierin zijn (instructie)regels gesteld voor Omgevingsplannen van gemeenten en projectbesluiten (art. 7.8, 1e lid Bkl). Deze regels zijn gesteld in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden (hierna wkw) van het NNN. De wkw van het NNN worden vastgesteld per Omgevingverordening door de provincie (art. 7.7 Bkl). In de Omgevingsverordening is daartoe een natuurbeheerplan vastgesteld waar in de regel de bestaande natuurwaarden en het ambitieniveau zijn aangegeven middels natuurbeheertypen. Het hangt echter per provincie af hoe zij de wkw hebben gedefinieerd.

Het beschermingsregime voor het NNN (art. 7.8, lid 2 Bkl) bevat een instructieregel betreffende de uitwerking van het beschermingsregime in de omgevingsverordeningen van provincies:

“De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het

natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.”

Bijzondere nationale en provinciale natuurgebieden

Buiten de bescherming van Natura 2000-gebieden en het NNN kan het Rijk zogeheten bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen (art. 2.44, lid 2 Ow). De bijzondere nationale natuurgebieden kunnen worden aangewezen vooruitlopend op de aanwijzing of begrenzing als Natura 2000-gebied (art. 3.63 Bkl) of als de bescherming van het gebied nodig is voor de instandhouding of herstel van biotopen en leefgebieden van in Nederland van nature in het wild voorkomende soorten (genoemd in bijlage I Vogelrichtlijn of Bijlage I, II, IV of V Habitatrichtlijn). Voor de bescherming van bijzondere nationale natuurgebieden geldt, naast een mogelijke toegangsbeperking, de specifieke zorgplicht (art. 11.6 Bal). Bij provinciale omgevingsverordening kunnen gebieden ook worden aangewezen als bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen (art. 2.44 lid 5 Ow). De bescherming van deze gebieden verschilt per provincie.

Weidevogelleefgebieden

Buiten de bescherming van Natura 2000-gebieden en het NNN kunnen zich ook weidevogelgebieden bevinden. De bescherming van deze gebieden is per provincie vastgelegd in de Omgevingsverordening.

Soortenbescherming

Flora- en fauna-activiteiten

Soortenbescherming in de Ow is vooral gericht op het reguleren van flora- en fauna-activiteiten. Er kan dan een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit (art. 5.1, lid 2 Ow) nodig zijn. Het bevoegd gezag is in de regel de provincie.

Een ‘flora- en fauna-activiteit’ (bijlage bij art. 1.1 Ow) is een:

‘activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten’

Er is al sprake van een ‘flora- en fauna-activiteit’ als het een mogelijk gevolg heeft voor één in het wild levend dier of plant, ongeacht of deze soort beschermd is volgens de Ow. Er dient dan rekening te worden gehouden met de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal), voorkomen onnodig lijden dieren (art. 11.28 Bal; voor alle soorten) en de vergunningplicht bij schadelijke handelingen (paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.5 Bal; voor beschermde soorten).

Beschermde soorten

De Ow kent drie categorieën van beschermde soorten (zie Kader I.3): (1) alle vogels uit de Europese Vogelrichtlijn (art. 11.37 Bal), (2) alle soorten die in de Europese Habitatrichtlijn vermeld worden (art. 11.46 Bal) en (3) overige soorten (art. 11.54 Bal en Bijlage IX) die alleen op nationaal niveau beschermd worden. Daarnaast kent de Ow ook een specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal). Deze specifieke zorgplicht komt in de plaats van de algemene zorgplicht (art. 1.6 Ow). Iedereen die een flora- en fauna-activiteit uitvoert, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.27, 1e lid Bal). Deze zorgplicht houdt in ieder geval in dat onderzoek wordt verricht naar het voorkomen van een aantal type soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn, waaronder bovengenoemde categorieën en de Rode lijstsoorten (art. 11.27 lid 2a).

Vogelrichtlijnsoorten (art. 11.37 Bal)

1. Het verbod, bedoeld in art. 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in art. 1 van de vogelrichtlijn;
 - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
 - c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
 - d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
2. Het verbod geldt niet, als:
 - a. het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of art. 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in art. 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
3. Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

Habitatrichtlijnsoorten (art. 11.46 Bal)

1. Het verbod, bedoeld in art. 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
 - b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
 - c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
 - d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
 - e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
2. Het verbod geldt niet als:
 - a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan art. 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de art. en 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of art. 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in art. 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
3. Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in art. 1 van de vogelrichtlijn.

Andere soorten (nationaal beschermd; art. 11.54 Bal), Lijst beschermde soorten nationaal in Bijlage IX

1. Het verbod, bedoeld in art. 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
 - b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
 - c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
2. Het verbod geldt niet als:

- a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
- b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen art. 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
- c. de activiteit deel uitmaakt van:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de art. en 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of art. 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in art. 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

Specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal)

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in art. 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in art. 11.23, is verplicht:
 - a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
 - b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
 - c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:
 - a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
 - 1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in art. 4, tweede lid, van die richtlijn;
 - 2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
 - 3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de Rode lijsten, bedoeld in art. 2.19, vierde lid, onder a, onder 4°, van de wet; en
 - 4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
 - b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
 - c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
 - d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
 - e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Kader 1.3. Verbodsbepalingen van toepassing op vogelrichtlijnsoorten (11.37 Bal), habitatrichtlijnsoorten (11.46 Bal) en andere soorten (art. 11.54 Bal) en de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal).

De verbodsbepalingen uit de bovenstaande artikelen gelden overal in Nederland, ongeacht het type of de omvang van de werkzaamheden die uitgevoerd worden. De bepalingen uit de Ow kunnen daarom van invloed zijn op ruimtelijke ingrepen, zoals het aanleggen van infrastructuur, het slopen en realiseren van bebouwing, het uitbreiden van industriegebieden en het kappen van bomen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Daarnaast hebben provincies het recht om af te wijken van de lijst met andere soorten (Bijlage IX bij art. 11.54 Bal) door vrijstelling te verlenen voor bepaalde soorten. Hierdoor kan deze

lijst per provincie verschillen (zie Tabel I.1 voor de vrijgestelde soorten van alle provincies). Echter, de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal) is op deze soorten wel altijd van toepassing.

Tabel I.1. Vrijgestelde soorten per provincie. Op basis van door PS vastgestelde provinciale verordeningen d.d. 1 januari 2024.

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie LNV
Zoogdieren														
aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
bosmuis*	<i>Apodemus sylvaticus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
bunzing	<i>Mustela putorius</i>						x						x	x
dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
dwergpspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>						x ¹							
egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
haas	<i>Lepus europeus</i>	x	x	x	x		x	x	x	x			x	x
hermelijn	<i>Mustela erminea</i>						x						x	x
huisspitsmuis*	<i>Crocidura russula</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x
molmuis	<i>Arvicola scherman</i>						x							
ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	x	x		x	x	x	x	x		x	x		x
ree	<i>Capreolus capreolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
steenmarter	<i>Martes foina</i>			x			x ²							
tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
veldmuis*	<i>Microtus arvalis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
vos	<i>Vulpes vulpes</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
wezel	<i>Mustela nivalis</i>					x	x						x	x
wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>							x						
woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Amfibieën en reptielen														
bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>						x ³							
kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>						x ⁴							
meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
middelste groene kikker/bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

* voor deze soorten daarnaast algemene vrijstelling doden/vangen en beschadigen of vernielen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, alleen in/op of in de buurt van gebouwen (art. 11.54 lid2a Bal)

x¹ = vrijstelling geldt in de periode maart- april en juli tot en met november (Provincie Limburg, 2021)

x² = vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met februari (Provincie Limburg, 2021)

x³ = vrijstelling geldt in de periode juli, augustus en september (Provincie Limburg, 2021)

x⁴ = vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met 15 oktober (Provincie Limburg, 2021)

Broedvogels en jaarrond beschermde nesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van alle broedvogels, het is namelijk verboden om nesten opzettelijk te beschadigen of te vernielen (art. 11.37, lid 1 onder b Bal). Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken zijn jaarrond beschermd. Deze jaarrond beschermde nesten zijn onderverdeeld in verschillende categorieën, waarbij de jaarrond beschermde nesten en de categorieën per provincie kunnen verschillen (zie Kader I.4). Dit is per provincie vastgelegd in de provinciale verordeningen. Het verstoren van vogels tijdens het broedseizoen is niet verboden als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort (art. 11.37, lid 3 Bal). De Ow kent geen standaardperiode voor het broedseizoen, alleen van belang is of er een broedgeval is.

Kader I.4. Jaarrond beschermde vogelnesten voor alle provincies.

Jaarrond beschermde vogelnesten voor Ministerie van EZ en provincies Gelderland, Noord-Brabant, Noord-Holland, Utrecht, Zeeland en Zuid-Holland

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. *Beschermde soorten:* Steenuil.

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten:* Roek, Gierzwaluw, Huismus.

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten:* Kerkuil, Oehoe, Grote gele kwikstaart, Ooievaar, Slechtvalk.

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. *Beschermde soorten:* Sperwer, Boomvalk, Havik, Ransuil, Wespandief, Zwarte wouw, Buizerd.

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. *Beschermde soorten:* Blauwe reiger, Boerenwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiswaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Korstnabelboomkruiper, Oeverwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart, Zwarte specht.

Jaarrond beschermde vogelnesten provincie Flevoland (Provincie Flevoland, 2016, update 2021)

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. *Beschermde soorten:* Kerkuil², Steenuil.

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten:* Gierzwaluw, Huismus, Roek.

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten:* Boerenwaluw, Grote gele kwikstaart, Slechtvalk, Torenvalk.

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. *Beschermde soorten:* Bosuil, Ransuil.

Categorie 5a: In beginsel wel jaarrond beschermd, tenzij uit een ecologische beoordeling blijkt dat aantasting niet van invloed is op de lokale SvI van de soort, bijvoorbeeld omdat er voldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn. *Beschermde soorten:* Boomvalk, Buizerd, Havik, Oehoe, Ooievaar¹, Raaf, Rode wouw, Sperwer, Wespandief, Zeearend, Zwarte wouw.

Categorie 5b: In beginsel niet jaarrond beschermd, tenzij door aantasting de lokale staat van instandhouding van de soort in het geding komt, bijvoorbeeld omdat er geen of onvoldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn. *Beschermde soorten:* Blauwe reiger, Draaihals, Groene specht, Grote bonte specht, Huiswaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Middelste bonte specht, Oeverwaluw, Spreeuw, Tapuit, Zwarte specht.

¹ Ooievaar, wanneer een ooievaarsnest in een hoogspanningsmast vanwege werkzaamheden moet worden weggehaald of verplaatst, dan kan dat buiten de periode dat er eieren/jongen aanwezig zijn, zonder omgevingsvergunning. Er dient na uitvoering van de werkzaamheden een gelijk aantal vervangende (goed bereikbare) nesten in de hoogspanningsmast te

worden aangeboden (van minimaal vergelijkbare kwaliteit) binnen hetzelfde territorium. ² Kerkuil, in het geval dat een kerkuilenkast binnen een erf wordt verplaatst buiten de periode dat er jongen aanwezig zijn, dan hoeft geen omgevingsvergunning te worden aangevraagd, mits onder begeleiding van een deskundige.

Jaarrond beschermde vogelnesten provincie Limburg (Provincie Limburg, 2017)

Categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten. Deze soorten maken ook buiten het broedseizoen gebruik van de nestplaats. *Beschermde soorten: Kerkuil, Oehoe, Roek, Steenuil*

Categorie 2: Zeer plaatstrouwe broedvogels of soorten die afhankelijk zijn van bebouwing. Deze soorten broeden elk broedseizoen op dezelfde plaats en zijn daarin zeer conservatief. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Boerenwaluw, Bosuil, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Huismus, Huiswaluw, Ooievaar, Slechtvalk.*

Categorie 3: Plaatstrouwe vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest omdat ze niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen. Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben. Of ze bouwen een nieuw nest op het oude nest van het voorgaande jaar en zijn extra kwetsbaar voor verstoring. Hier vallen ook roofvogels onder die zich sinds kort aan het vestigen zijn in de provincie waarvan de staat van instandhouding nog verre van gunstig van is. *Beschermde soorten: Boomvalk, Havik, Ransuil, Raaf, Rode wouw, Torenvalk, Wespendif, Zwarte wouw.*

Categorie 4: Nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft. *Beschermde soorten: Bijeneter, Blauwe reiger, Buizerd, Draaihals, Grauwe klauwier, Grutto, IJsvogel, Kramsvogel, Kwartelkoning, Oeverwaluw, Paapje, Ringmus, Roerdomp, Sperwer, Spotvogel, Visdief, Wulp, Zomertortel, Zwarte specht.*

Jaarrond beschermde vogelnesten provincie Overijssel (Provincie Overijssel, 2022)

Categorie 1 Nesten die gedurende het broedseizoen in gebruik zijn als nest en buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. *Beschermde soorten: Steenuil.*

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Gierzwaluw, Huismus, Huiswaluw, Roek.*

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Boerenwaluw, Bosuil, Grote gele kwikstaart, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Slechtvalk, Zwarte specht.*

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. *Beschermde soorten: Boomvalk, Buizerd, Havik, Raaf, Ransuil, Sperwer, Torenvalk, Wespendif, Zeearend, Zwarte wouw.*

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. *Beschermde soorten: Blauwe reiger, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Draaihals, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Grutto, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kortsnavelboomkruiper, Middelste bonte specht, Oeverwaluw, Ringmus, Spreeuw, Tapuit, Tureluur, Veldleeuwerik, Wulp, Zomertortel, Zwarte mees, Zwarte roodstaart.*

Jaarrond beschermde vogelnesten provincie Fryslân (Provincie Fryslân, 2022)

Categorie 1 Nesten die gedurende het broedseizoen in gebruik zijn als nest en buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. *Beschermde soorten: Huismus, Kerkuil, Steenuil.*

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Aalscholver, Blauwe Reiger, Dwergstern, Gierzwaluw, Grote Stern, Grote Zilverreiger, Huiswaluw, Lepelaar, Noordse Stern, Purperreiger, Ringmus, Roek, Stormmeeuw, Zwarte Stern, Zwartkopmeeuw.*

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Bosuil, Grote gele kwikstaart, IJsvogel, Oehoe, Ooievaar, Raaf, Slechtvalk, Torenvalk, Zwarte specht.*

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. *Beschermde soorten: Boomvalk, Buizerd, Draaihals, Havik, Ransuil, Sperwer, Wespendif, Zeearend, Zwarte wouw.*

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Echter, nesten van categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Daarom is bij het aantreffen van een nest van een categorie 5-soort binnen de invloedssfeer van een voorgenomen (ruimtelijke)

ontwikkeling, voorafgaand aan het uitvoeren van die ontwikkeling te allen tijde een omgevingscheck noodzakelijk. *Beschermde soorten: Bergeend, Blauwe kiekendief, Boerenzwaluw, Bontbekplevier, Eider, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grote mantelmeeuw, Grutto, Kleine bonte specht, Kleine mantelmeeuw, Kokmeeuw, Kraanvogel, Middelste bonte specht, Oeverzwaluw, Paapje, Ruigpootuil, Scholekster, Spreeuw, Strandplevier, Visdief, Zilvermeeuw.*

Jaarrond beschermde vogelnesten provincie Groningen

De provincie Groningen hanteert het beleid dat essentiële nesten functioneel niet weggenomen mogen worden. Als een vogel jaarlijks terugkeert naar hetzelfde nest, moet deze in staat blijven om zijn eerder verlaten nest weer te kunnen betrekken. Indien ecologisch wordt gemotiveerd dat een vogel in de directe omgeving geen andere nestgelegenheden heeft, wordt het nest beschouwd als essentieel en daarmee jaarrond beschermd. De provincie Groningen hanteert geen lijst van vogels met een jaarrond beschermd nest, maar erkent de lijsten van andere bevoegde gezagen als hulpmiddel om de essentie van een nest aan te kunnen tonen.

Jaarrond beschermde vogelnesten provincie Drenthe

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. *Beschermde soorten: Steenuil.*

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Aalscholver, Blauwe reiger, Gierzwaluw, Huismus, Huiszwaluw, Ringmus, Roek, Zwarte stern.*

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Bosuil, Kerkuil, Oehoe, Grote gele kwikstaart, Raaf, Slechtvalk, Zwarte specht.*

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. *Beschermde soorten: Sperwer, Boomvalk, Draaihals, Havik, Ransuil, Rode wouw, Wespendif, Zearend, Zwarte wouw.*

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. *Beschermde soorten: Bergeend, Boerenzwaluw, Buizerd, Gekraagde roodstaart, Glanskop, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kokmeeuw, Kraanvogel, Middelste bonte specht, Oeverzwaluw, Paapje, Ruigpootuil, Scholekster, Spreeuw, Torenvalk, Visdief, Wilde zwaan.*

Jaarrond beschermde vogelnesten landelijk voor verbindingen 220kV en hoger (RVO, 2022)

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. *Beschermde soorten: Steenuil.*

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Roek, Gierzwaluw, Huismus.*

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Kerkuil, Oehoe, Grote gele kwikstaart, Ooievaar, Slechtvalk.*

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. *Beschermde soorten: Sperwer, Boomvalk, Havik, Ransuil, Wespendif, Zwarte wouw, Buizerd.*

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. *Beschermde soorten: Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiszwaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Korstnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart, Zwarte specht.*

Schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningplichtig geval

De soortenbeschermingsregimes

In de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.4 Bal zijn de soortenbeschermingsregimes opgenomen voor: omgevingsvergunning soorten Vogelrichtlijn (§ 11.2.2), omgevingsvergunning soorten Habitatrichtlijn (§ 11.2.3) en omgevingsvergunning andere soorten (§ 11.2.4). Onder iedere paragraaf zijn de vergunningplichtige gevallen en de vergunningsvrije gevallen aangegeven. In de Ow wordt niet meer gesproken over verbodsbepalingen waarvoor een

omgevingsvergunning kan worden verleend, maar over schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningplichtig geval. Deze komen rechtstreeks voort uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en internationale Verdragen en betreffen de volgende schadelijke gevallen: het opzettelijk doden en vangen van soorten; het beschadigen of vernielen van voortplantings- en rustplaatsen van dieren, niet zijnde vogels; het opzettelijk vernielen en beschadigen van nesten, eieren of wegnemen van nesten van vogels; het opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren; het (ver)storen van dieren volgens de beschermingsregimes soorten Vogelrichtlijn en soorten Habitatrichtlijn (geldt voor vogels niet als er geen sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de vogelsoort); het plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten. De beschermde soorten staan per beschermingsregime aangegeven en betreffen alle van nature in Nederland voorkomende vogels conform art. 1 Vogelrichtlijn, dieren en planten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage I en II van het verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn, en andere soorten, genoemd in bijlage IX behorende bij art. 11.54 Bal (nationaal beschermde soorten).

Uitzonderingen vergunningplicht en vergunningsvrije gevallen

Voor instandhoudings- en passende maatregelen in het kader van het bereiken van Natura 2000-doelstellingen geldt een uitzondering van de vergunningplicht voor schadelijke handelingen. In het Bal zijn verder een aantal vergunningsvrije gevallen aangewezen per beschermingsregime waarvoor derhalve geen vergunningplicht geldt. Het betreft onder meer de volgende gevallen: In een programma aangewezen flora- en fauna-activiteiten (bijv. een Natura 2000-beheerplan); In een omgevingsverordening aangewezen flora- en fauna-activiteiten (bijv. de door de provincie vrijgestelde soorten en handelingen); In een ministeriële regeling aangewezen flora- en fauna-activiteiten (bijv. de door de Minister van LNV vrijgestelde soorten en handelingen. In art. 4.31 Or zijn de flora- en fauna-activiteiten genoemd in art. 11.54 Bal aangewezen als vergunningsvrij voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen of inrichting van gebieden (incl. gebruik) voor de soorten in bijlage VIc Or); Flora- en fauna-activiteiten die aantoonbaar worden uitgevoerd conform een per ministeriële regeling aangewezen gedragscode.

Beoordelingsregels vergunning

Een vergunning kan alleen worden verleend als is voldaan aan de beoordelingsregels die staan uitgewerkt in § 8.6.2 Bkl. De beoordelingsregels verschillen per soortbeschermings-regime (uitgewerkt in art. 8.74j t/m art. 8.74l Bkl), maar komen kort gezegd neer op de beoordeling: a) of er geen andere bevredigende oplossing is, b) de activiteit nodig is vanwege een genoemd wettelijk belang, en c) de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de aangevraagde soort.

Bevoegd gezag vergunningverlening

De Minister van LNV is het bevoegd gezag om te beslissen op enkel- en meervoudige aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit van nationaal belang (art. 4.12 Ob). In art. 4.12, lid 2 Ob zijn de activiteiten van nationaal belang aangewezen. Het betreft onder meer wegen, hoofdspoorwegen, wateren en primaire waterkeringen die worden beheerd door het Rijk (o.a. Rijkswaterstaat en Prorail), militaire terreinen en militaire luchthavens, luchthavens van nationale betekenis (o.a. Schiphol), het hoofdgastransportnet, hoogspanningsverbindingen met een spanning van ten minste 220kV,

kustverdediging, het delven van delfstoffen, etc. Voor zover de activiteiten niet zijn aangewezen als activiteiten van nationaal belang, dan is Gedeputeerde Staten van de provincie het bevoegd gezag om te beslissen op enkel- en meervoudige aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit (art. 4.6 Ob).

Omgevingsvergunning en Maatwerkvoorschrift

Huidige (onherroepelijke) vergunningen, omgevingsvergunningen, meldingen en vrijstellingen blijven gelden onder de Ow, deze gelden dan als omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift volgens het stelsel Ow. Een maatwerkvoorschrift is een specifiek voorschrift voor een activiteit. Het geldt dus voor een individueel geval. Het biedt het bevoegd gezag mogelijkheden tot afwijking of specificering van algemeen gestelde regels.

Vogelrichtlijn- en habitatrichtlijnsoorten

De artikelen 11.37 Bal (aanwijzing vergunningplichtige gevallen vogelrichtlijn) en 11.46 Bal (aanwijzing vergunningplichtige gevallen habitatrichtlijn) zijn een concrete uitwerking van art. 5.1 lid 2 sub g Ow. In deze artikelen is bepaald welke gevallen (in het kader van een flora en fauna-activiteit) vergunningplichtig zijn. Deze vergunningplicht is niet van toepassing als er gebruik wordt gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de voorgenomen flora en fauna-activiteit of het niet mogelijk is om volgens een dergelijke gedragscode te werken, dient er wel een omgevingsvergunning aangevraagd te worden. De uitgevende instantie kan nadere voorwaarden stellen bij een omgevingsvergunning.

In alle gevallen geldt de specifieke zorgplicht van 11.27 Bal. Het is mogelijk dat er voor de specifieke zorgplicht maatwerkregels of -voorschriften worden opgenomen. Het is alleen niet mogelijk om de specifieke zorgplicht te versoepelen, invullen van de zorgplicht mag wel. In het kader van de specifieke zorgplicht dienen wel een aantal stappen te worden doorlopen alvorens er begonnen kan worden met het uitvoeren van de activiteit. Het is nodig om na te gaan of er nadelige gevolgen kunnen optreden voor de flora en fauna. Mochten er nadelige gevolgen ontstaan, dan dienen die zoveel mogelijk uitgesloten te worden. Kan ook dit niet helemaal, dan moeten er passende preventieve maatregelen komen om nadelige gevolgen te voorkomen. Wanneer er na alle voorzorgsmaatregelen nog nadelige gevolgen optreden, dan moet de activiteit stoppen. Wanneer dit niet kan dienen passende herstelmaatregelen genomen te worden.

Overige/nationaal beschermde soorten

Voor de soorten uit deze categorie kan een vrijstelling op de vergunningsplicht gelden van de bepalingen uit art. 11.54 Bal, mits een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit. Indien aantoonbaar gewerkt kan worden volgens een dergelijke gedragscode, hoeft er geen vergunning aangevraagd te worden. Indien er geen goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit of het niet mogelijk is om volgens een dergelijke gedragscode te werken, dient er bij een activiteit zoals genoemd in art. 11.54 Bal een vergunning aangevraagd te worden. De vergunning kan voor deze soorten echter op grond van meer belangen verleend worden dan het geval is voor de vogel- en habitatrichtlijnsoorten. Ook bij deze categorie geldt de eerder besproken specifieke zorgplicht van art. 11.27 Bal.